

Γλώσσα

Τετράδιο Σπουδής

α τεύχος

Μπαίνω
Πρότυπο!

 ΑΡΝΟΣ
Online Education

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ
ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ & ΑΣΚΗΣΕΩΝ

★ **100%** ★
επιτυχία
Μέθοδος
ΑΡΝΟΣ

Τετράδιο Σπουδής - Γιατί;

Το Τετράδιο Σπουδής ΑΡΝΟΣ είναι βασισμένο στη Μέθοδο ΑΡΝΟΣ, ένα σύστημα μάθησης με Στόχους – Υλοποίηση – Πιστοποίηση.

Βοηθάει το μαθητή να οικοδομήσει τη σκέψη του βήμα-βήμα, απλά και κατανοητά. Είναι Φροντιστηριακό Εγχειρίδιο βάσει του οποίου γίνεται η διδασκαλία στο online μάθημα με «φυσικό» τρόπο. Ο δάσκαλος γράφει και υπογραμμίζει παράλληλα με το μαθητή.

Το Τετράδιο Σπουδής αποτελείται από:

- ★ Οπτικοποιημένη Θεωρία με ροή & συνέχεια
- ★ Ασκήσεις για Διδασκαλία και Εξάσκηση
- ★ Συνδυαστικές και Επαναληπτικές Ασκήσεις
- ★ Θέματα Προσομοίωσης Εξετάσεων

Πιστοποίηση Γνώσεων

Σε προγραμματισμένες ημερομηνίες διεξάγονται online ή/και δια ζώσης **Επαναληπτικά Τεστ Αξιολόγησης** στα οποία ο μαθητής πιστοποιεί και επαληθεύει τις γνώσεις του.

Για τους Γονείς

Πώς ο γονέας μπορεί να έχει εικόνα και εποπτεία στην πρόοδο του παιδιού του;

Το Τετράδιο Σπουδής είναι σχεδιασμένο με τέτοιον τρόπο για τη βήμα – βήμα εξάσκηση του μαθητή, μεταβαίνοντας με ασφάλεια από τα πιο απλά στα πιο σύνθετα. Επίσης, είναι ένας φυσικός τρόπος ο Γονέας να ελέγχει την πρόοδο του παιδιού του.

Πώς γίνεται η εποπτεία από το γονέα;

Σε κάθε μάθημα ελέγχει την ορθότητα των λύσεων, την κατανόηση και τη συμμετοχή του παιδιού στα μαθήματα.

Διδασκαλία στον ΑΡΝΟ σημαίνει:

- ★ Απεριόριστη μελέτη με video lessons
- ★ Αυτομάθηση στο App Arnos Learn
- ★ Coaching εξατομικευμένο
- ★ Μοτίβα Μάθησης και Εξάσκησης
- ★ Κάθε Απορία για εμάς είναι Πρόκληση!

★ Μέθοδος ΑΡΝΟΣ

Η **Μέθοδος ΑΡΝΟΣ** οδηγεί κάθε μαθητή, ανεξαρτήτως γνώσεων ή επιπέδου, να μελετά από το επίπεδο όπου αισθάνεται άνετα, ώστε να διαμορφώσει γερές βάσεις για μάθηση.

Live Διδασκαλία Το online μάθημα γίνεται με φυσικό τρόπο, γιατί συνδυάζει την Τεχνολογία, το Πνεύμα, την Οργάνωση και την Εμπειρία.

Τετράδιο Σπουδής Είναι ο οδηγός για τη διδασκαλία του μαθήματος, την εξάσκηση του μαθητή και την πραγματοποίηση της online διδασκαλίας με Λόγο, Εικόνα και Παρατήρηση.

Καθηγητής Είναι ο σκηνοθέτης της διδακτικής πράξης, ο οποίος δρα σε ένα οργανωμένο εκπαιδευτικό οικοσύστημα με Στόχους, Μαθησιακό Πλάνο και Ευθύνη.

«Μέθοδος ΑΡΝΟΣ... το καταστάλαγμα μιας πορείας 35 ετών με εκπαιδευτικές και εκδοτικές επιτυχίες, με ταξίδια πολιτισμού, συμμετοχή σε Διεθνείς Εκθέσεις και αποτυχίες... μα, κυρίως, η παρακαταθήκη του ζευγολάτη πατέρα - Αρνού.»

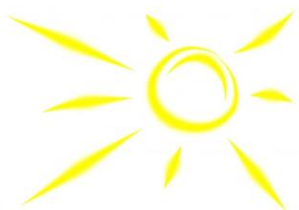
Γιάννης Π. Κρόκος

Περιεχόμενα

ΕΝΟΤΗΤΑ 1Η	3
Το περιβάλλον γύρω μας.....	3
2 Κείμενο για επεξεργασία	4
3 Ασκήσεις Γραμματικής	5
4 Ασκήσεις λεξιλογίου	14
5 Παραγωγή λόγου	15
6 Κριτήριο αξιολόγησης.....	16
ΕΝΟΤΗΤΑ 2Η	17
Η ζωή εντός και εκτός πόλης.....	17
2 Κείμενο για επεξεργασία	18
3 Ασκήσεις Γραμματικής	19
4 Ασκήσεις λεξιλογίου	23
5 Παραγωγή λόγου	24
6 Κριτήριο αξιολόγησης.....	25
ΕΝΟΤΗΤΑ 3Η	26
Οικογένεια – Συγγενικές σχέσεις.....	26
2 Κείμενο για επεξεργασία	27
3 Ασκήσεις Γραμματικής	28
4 Ασκήσεις λεξιλογίου	33
5 Παραγωγή λόγου	35
6 Κριτήριο αξιολόγησης.....	35
ΕΝΟΤΗΤΑ 4Η	37
Η φιλία.....	37
2 Κείμενο για επεξεργασία	38
3 Ασκήσεις Γραμματικής	39
4 Ασκήσεις λεξιλογίου	43
5 Παραγωγή λόγου	47
6 Κριτήριο αξιολόγησης.....	48

ΕΝΟΤΗΤΑ 5Η	50
Ελεύθερος χρόνος-Μορφές ψυχαγωγίας	50
2 Κείμενο για επεξεργασία	51
3 Ασκήσεις Γραμματικής	52
4 Ασκήσεις λεξιλογίου	57
5 Παραγωγή λόγου	61
6 Κριτήριο αξιολόγησης.....	62
ΕΝΟΤΗΤΑ 6Η	63
Ταξίδι στο διάστημα.....	63
2 Κείμενο για επεξεργασία	64
3 Ασκήσεις Γραμματικής	65
4 Ασκήσεις λεξιλογίου	75
5 Παραγωγή λόγου	76
6 Κριτήριο αξιολόγησης.....	77

ΕΝΟΤΗΤΑ 1Η

Το περιβάλλον γύρω μας

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ - ΛΥΣΕΙΣ

2 Κείμενο για επεξεργασία

ΚΕΙΜΕΝΟ: «Πιο κοντά στο όριο συναγερομού η κλιματική αλλαγή»,
Justin Gillis, εφ. Καθημερινή/The New York Times, 23/3/2016

1. Αφού διαβάσετε ... παρακάτω ερωτήσεις:

α Ποιες θα είναι οι επιπτώσεις ... τους επιστήμονες; (ενδεικτική απάντηση)

Η κλιματική αλλαγή, μεταξύ άλλων, θα φέρει φονικές καταιγίδες αλλά και διάρρηξη και καταστροφή των παχόκρητιδων στους πόλους. Επιπλέον, η άνοδος της στάθμης της θάλασσας θα οδηγήσει τις παράκτιες πόλεις σε καταβύθιση πριν τα τέλη το αιώνα μας.

β. Ποια τα πορίσματα ... των ειδικών; (ενδεικτική απάντηση)

Η τελευταία μελέτη -σε αντίθεση με τους ειδικούς που εκτιμούν ότι θα προκληθεί άνοδος της στάθμης της θάλασσας έπειτα από αιώνες- επισημαίνει ότι οι συνέπειες της κλιματικής αλλαγής θα εμφανιστούν εντός των επόμενων πενήντα ετών. Μάλιστα, θα είναι τόσο μεγάλες, ώστε θα χρειαστεί να γίνει εκκένωση των παράκτιων πόλεων.

2. Να σημειώσετε την ένδειξη Σ ... τις παρακάτω προτάσεις:

α. Λ	δ. Λ
β. Σ	ε. Σ
γ. Λ	στ. Λ

3. Να αντικαταστήσετε ... συνώνυμους τους: (ενδεικτική απάντηση)

- α. ομονόησαν / συναίνεσαν
- β. διακεκριμένοι/ σπουδαίοι/ περίφημοι
- γ. καταποντισμός
- δ. σταθερά/ αναλλοίωτα

ε. υπογραμμίζουν

4. Όπως φαίνεται από τις μελέτες ... τις προτάσεις σας: (ενδεικτική απάντηση)

- ❶ Ανακύκλωση υλικών, όπως γυαλί, πλαστικό, χαρτί, αλουμίνιο κ.α.
- ❷ Μείωση των μετακινήσεων με το αμάξι, χρήση μέσων μαζικής μεταφοράς ή ποδηλάτου
- ❸ Αξιοποίηση εναλλακτικών πηγών ενέργειας (ηλιακή-γεωθερμική-αιολική)
- ❹ Παιδεία-μαθήματα περιβαλλοντολογίας με σκοπό τη δημιουργία οικολογικής συνείδησης στους μαθητές
- ❺ Αυστηροί νόμοι για την παραδειγματική τιμωρία των ασυνείδητων πολιτών

3 Ασκήσεις Γραμματικής

► Τα μέρη του λόγου

1. Να τοποθετήσετε ... του παρακάτω κειμένου:

<u>ΚΛΙΤΑ</u>		<u>ΑΚΛΙΤΑ</u>	
Τα παιδιά ειδικές ανάγκες χρειάζονται ειδική βοήθεια παρακολουθήσουν το	ειδική αυτή βοήθεια μπορεί να περιλαμβάνει παράδειγμα ειδικά όργανα μέσα	διευθετήσεις του περιβάλλοντος το τυφλό παιδί διδάσκεται τα άλλα	με για να για και ή Έτσι ό,τι και αλλά

πρόγραμμα του συνηθισμένου σχολείου Η	ειδικές μεθόδους διδασκαλίας	παιδιά διαβάζει γράφει τη μέθοδο Μπράιτς	και με
---	------------------------------------	---	-----------

2. Να διακρίνετε σε ... του αποσπάσματος:

Οι → οριστικό άρθρο	ενώ → σύνδεσμος (αντιθετικός)
καμπίνες → ουσιαστικό	τα → οριστικό άρθρο
των → οριστικό άρθρο	μπάνια → ουσιαστικό
επιβατών → ουσιαστικό	και → σύνδεσμος (συμπλεκτικός)
βρίσκονταν → ρήμα	το → οριστικό άρθρο
σε → πρόθεση	ντους → ουσιαστικό
ένα → αόριστο άρθρο	βρίσκονταν → ρήμα
διάδρομο → ουσιαστικό	κάτω → επίρρημα (τοπικό)
που → αντωνυμία (αναφορική)	στο → εμπρόθετο άρθρο
υπήρχε → ρήμα	κατάστρωμα → ουσιαστικό
μεταξύ → επίρρημα (τοπικό)	όπου → επίρρημα (αναφορικό)
του → οριστικό άρθρο	βρισκόταν → ρήμα
χώρου → ουσιαστικό	επίσης → επίρρημα (τροπικό)
περιπάτου → ουσιαστικό	η → οριστικό άρθρο
και → σύνδεσμος (συμπλεκτικός)	κουζίνα → ουσιαστικό
του → οριστικό άρθρο	καθώς → επίρρημα (αναφορικό)
σαλονιού → ουσιαστικό	και → σύνδεσμος
Κάθε → αντωνυμία (αόριστη)	τα → οριστικό άρθρο
καμπίνα → ουσιαστικό	μαγειρικά → επίθετο
είχε → ρήμα	σκεύη → ουσιαστικό
έναν → αόριστο άρθρο	του → οριστικό άρθρο
πτυσσόμενο → μετοχή	πληρώματος → ουσιαστικό
νιπτήρα → ουσιαστικό	

► Τα άρθρα

1. Στο παρακάτω κείμενο ... αόριστα άρθρα:

ΟΡΙΣΤΙΚΑ ΑΡΘΡΑ	ΑΟΡΙΣΤΑ ΑΡΘΡΑ
Το (τσίρκο)	ένα (σύγχρονο)
τον (Καναδά)	ένα (εντυπωσιακό)
τα (άλλα)	
τις (παραστάσεις)	
Οι (παραστάσεις)	
Το (τσίρκο)	
την (κλασική)	
το (τσίρκο)	

2. Να συμπληρώσετε ... αόριστο άρθρο:

Μια φορά και **έναν** καιρό ζούσε **ένας** χωρικός με **τη** γυναίκα του, σ' **ένα** σπιτάκι μέσα σε **ένα** πυκνό δάσος. Είχαν και **μια** κόρη τόσο όμορφη που ακόμη και **ο** ήλιος και **το** φεγγάρι ζήλευαν. **Μια** μέρα πέρασε το βασιλόπουλο, είδε **την** όμορφη κόρη και αμέσως ζήτησε από **τους** γονείς της να την παντρευτεί. **Ο** πατέρας της, που δεν ήθελε να χάσει **την** κόρη του είπε:

- Αν θέλεις **την** κόρη μου πρέπει να περάσεις από τρεις δοκιμασίες...

3. Να κάνετε ... που ακολουθούν:

α. το

β. Ένα

γ. μια

δ. το

ε. ένα

στ. ο

ζ. έναν

η. στο

θ. μια

ι. η

κ. ο

λ. έναν

μ. η

ν. ένα

ξ. ο

ο. Το

π. ένα

ρ. την

σ. ένα

τ. ένα

4. Να διακρίνετε ... γ' προσώπου:

α. **το** αγοράσεις → *πρ.αντωνυμία*

το περιοδικό → *ορ.άρθρο*

το καλύτερο → *ορ.άρθρο*

β. **τη** μαμά → *ορ.άρθρο*

τη φίλησε → *πρ.αντωνυμία*

γ. **το** φέρω → *πρ.αντωνυμία*

στο σταθμό → *ορ.άρθρο*

δ. **Τον** χαίδευε → *πρ.αντωνυμία*

τα γερασμένα → *ορ.άρθρο*

ε. **το** τροχαίο → *ορ.άρθρο*

τον ξανάβλεπε → *πρ.αντωνυμία*

τον γιο → *ορ.άρθρο*

στ. **τις** καλές τέχνες → *ορ.άρθρο*

τα γράμματα → *ορ.άρθρο*

οι φίλοι → *ορ.άρθρο*

τον θεωρούσαν → *πρ.αντωνυμία*

ζ. **του** αρέσει → *πρ.αντωνυμία*

η. **Το** ταμείο → *ορ.άρθρο*

της ενορίας → *ορ.άρθρο*

τα δώρισε → *πρ.αντωνυμία*

θ. **Τα** αγαπούσε → *πρ.αντωνυμία*

τα ζώα → *ορ.άρθρο*

τα αδέσποτα → *ορ.άρθρο*

της γειτονιάς → *ορ.άρθρο*

ι. **Της** άρεσε → *πρ.αντωνυμία*

την κολακεύουν → *πρ.αντωνυμία*

την εμφάνισή της → *ορ.άρθρο*

κ. την πείνα → *ορ.άρθρο*

τη δίψα → *ορ.άρθρο*

Της έδωσα → *πρ.αντωνυμία*

το καταβρόχθισε → *πρ.αντωνυμία*

5. Στις παρακάτω ... ένας, μία, ένα:

α. **μία** στιγμή → *αριθμ.επίθετο*

ενός λάθους → *αορ.άρθρο*

β. **Μία** άγνωστη → *αορ.άρθρο*

γ. **Μια** φορά → *αορ.άρθρο*

έναν καιρό → *αορ.άρθρο*

μία καλή → *αορ.άρθρο*

δ. **μία** ένδοξη → *αορ.άρθρο*

ε. **μία** φούστα → *αριθμ.επίθετο*

στ. ενός λεπτού → *αριθμ.επίθετο*

► Τα ουσιαστικά

1. Να χωρίσετε ... και κοινά:

Κύρια: Τετάρτη, Αύγουστος, Πηνεϊός, Μαργαρίτα, Μεσολόγγι

Κοινά: ποτάμι, γέφυρα, γυναίκα, μαργαρίτα, ξίφος, σιωπή

2. Να χωρίσετε ... και αφηρημένα:

Συγκεκριμένα: πεταλούδα, ψωμί, κτήμα, θάλασσα, πάροδος, σώμα, βιβλίο

Αφηρημένα: ειρήνη, ελευθερία, αρετή, ευτυχία

3. Να ξεχωρίσετε ... και ανισοσύλλαβα:

Ισοσύλλαβα: μαθητής, τραγουδιστής, πέτρα, δέντρο, κήπος, μωρό, λάθος, παράμετρος

Ανισοσύλλαβα: μανάβης, γαλατάς, λέξη, κόμμα, σφουγγαράς, μενεξές, κάθισμα, όνομα, σβήσιμο, ζήτημα, μεζές, ύφασμα

4. Να μεταφέρετε ... άλλου αριθμού:

οι άνθρωποι
των στρατιωτών
τις θάλασσες
τους κανόνες
οι κάθοδοι
τον πολεμιστή
της πράξης / πράξεως
της καρέκλας
των βαψιμάτων
τα παιδιά
την εποχή
η θεραπεία
των μεθόδων
της δίωξης / διώξεως

5. Να συμπληρώσετε ... στο παράδειγμα:

Η τιμή	Της τιμής	Των τιμών	Τις τιμές
Η αλήθεια	της αλήθειας	των αληθειών	τις αλήθειες
Η κυβέρνηση	της κυβέρνησης/ κυβερνήσεως	των κυβερνήσεων	τις κυβερνήσεις
Η βάση	της βάσης/ βάσεως	των βάσεων	τις βάσεις
Η άποψη	της άποψης/ απόψεως	των απόψεων	τις απόψεις

Η διάλεκτος	της διαλέκτου	των διαλέκτων	τις διαλέκτους
Η έξοδος	της εξόδου	των εξόδων	τις εξόδους
Η χερσονήσος	της χερσονήσου	των χερσονήσων	τις χερσονήσους
Η μοναξιά	της μοναξιάς	(των μοναξιών)	τις μοναξιές
Η διάμετρος	της διαμέτρου	των διαμέτρων	τις διαμέτρους
Η εντύπωση	της εντύπωσης/ εντυπώσεως	των εντυπώσεων	τις εντυπώσεις
Η δουλεία	της δουλείας	των δουλειών	τις δουλειές
Η βιβλιογραφία	της βιβλιογραφίας	των βιβλιογραφιών	τις βιβλιογραφίες

6. Στις παρακάτω ... ουσιαστικά στον άλλο αριθμό:

- α. οι αφροί των θαλασμών
- β. οι κανόνες των τάξεων
- γ. οι καθηγητές των πανεπιστημίων
- δ. οι προσωπικότητες των ατόμων
- ε. οι ιδιοκτήτες των λαχανόκηπων
- στ. οι ψαράδες των νησιών
- ζ. τα προϊόντα των καταστημάτων
- η. τα καθήκοντα των μαθητών
- θ. οι τιμές των κρεάτων
- ι. οι μέθοδοι των προβλημάτων

7. Να συμπληρώσετε ... στον σωστό τύπο:

- α. την ηθοποιό
- β. των οδών
- γ. τα οξέα
- δ. επετειούς
- ε. Τα δόρατα
- στ. των πρυτάνεων
- ζ. τις εξόδους
- η. τα πελάχη
- θ. του γάλακτος/ γάλατος
- ι. του τέρατος
- κ. παραγράφους -
πλαχιώτιτλο
- λ. τα στάχυα - τα δρεπάνια
- μ. του παντός
- ν. ήπατος
- ξ. τις παραμέτρους
- ο. Τα βράδια - τα δίχτυα

8. Να συμπληρώσετε ... στον σωστό τύπο:

α. των υδάτων	στ. φωτός
β. Σωκράτους (ν.ε Σωκράτη)	ζ. εγκύκλιο
γ. της καθόδου	η. συμφέροντα
δ. του μέλιτος	θ. πατρός
ε. του σύμπαντος	ι. Συνόδους

9. Να σχηματίσετε ... με το ζητούμενο:

- α. η απαγγελία του ποιήματος
- β. η αιχμή του δόρατος
- γ. οι κορυφές των καπνοδόχων
- δ. το θέρισμα των σταχυών
- ε. η μελοποίηση του ποιήματος
- στ. η ανατροπή του καθεστώτος
- ζ. οι επιχειρήσεις των καφετζήδων
- η. η ρύπανση των πόλεων
- θ. η ψήφος του ετεροδημότη
- ι. η απαγόρευση της εξόδου
- κ. τα άνθη των αμυγδαλιών
- λ. η άφιξη των πρέσβων
- μ. η θλάση του μυός
- ν. η διοργάνωση των ημερίδων
- ξ. η έπαρση των σημαιών

10. Να συμπληρώσετε ... όπου πρέπει:

δάκρυα, αγκώνας, ασχήμια, αφέλεια, κηδεμόνας, διεύθυνση, σωτήρας, ελαιώνας, βράδν, Καλυψώ, βράδια, αυτοκράτορας, καύσωνας, στάχν, χαμομήλι, ξυπνητήρι, Απόλλωνας, αγώνας, νικητής, θύτης, δύσπνοια, χλαμύδα, Ψηλορείτης, μέλισσα, υπολογιστής, δανειστής, πατριώτης, δημότης, προδότης, βωμός, καημός, ξενιτεμός,πραμάτεια, δίχτυ, στάχνα, λατρεία, οξύ, δουλειά, νοικοκυρό, δάκρυ, μαντήλα, διχτυών, σειρήνα, Αστυπάλαια, έμβροιο, μαρτύριο

11. Να κλίνετε ... αριθμούς:

<p>ο αντίλαλος του αντίλαλου τον αντίλαλο - αντίλαλε</p> <p>οι αντίλαλοι των αντίλαλων τους αντίλαλους - αντίλαλοι</p>	<p>ο βαρκάρης του βαρκάρη τον βαρκάρη - βαρκάρη</p> <p>οι βαρκάρηδες των βαρκάρηδων τους βαρκάρηδες - βαρκάρηδες</p>	<p>ο πρύτανης του πρύτανη τον πρύτανη - πρύτανη</p> <p>οι πρυτάνεις των πρυτάνεων τους πρυτάνεις - πρυτάνεις</p>	<p>ο πρέσβης του πρέσβη τον πρέσβη - πρέσβη</p> <p>οι πρέσβεις των πρέσβεων τους πρέσβεις - πρέσβεις</p>
<p>ο βοριάς του βοριά τον βοριά - βοριά</p> <p>οι βοριάδες των βοριάδων τους βοριάδες - βοριάδες</p>	<p>ο μυς του μυός τον μυ - μυ</p> <p>οι μυς/μύες των μυών τους μυς/μύες - μυς/μύες</p>	<p>η πειθώ της πειθούς την πειθώ - πειθώ</p> <p>-</p>	<p>η λεωφόρος της λεωφόρου την λεωφόρο - λεωφόρε</p> <p>οι λεωφόροι των λεωφόρων τις λεωφόρους - λεωφόροι</p>
<p>η σύνταξη της σύνταξης / συντάξεως τη σύνταξη - σύνταξη</p> <p>οι συντάξεις των συντάξεων τις συντάξεις - συντάξεις</p>	<p>η παράγραφος της παραγράφου την παράγραφο - παράγραφε</p> <p>οι παράγραφοι των παραγράφων τις παραγράφους - παράγραφοι</p>	<p>η αυλαία της αυλαίας την αυλαία - αυλαία</p> <p>οι αυλαίες των αυλαίων τις αυλαίες - αυλαίες</p>	<p>το σύννεφο του σύννεφου το σύννεφο - σύννεφο</p> <p>τα σύννεφα των σύννεφων τα σύννεφα σύννεφα</p>

το καλοκαίρι του καλοκαιριού το καλοκαίρι - καλοκαίρι	το δίχτυ του δικτυού το δίχτυ - δίχτυ	το πυρ του πυρός το πυρ - πυρ	το ράψιμο του ραψίματος το ράψιμο - ράψιμο
τα καλοκαίρια των καλοκαιριών τα καλοκαίρια - καλοκαίρια	τα δίχτυα των δικτυών τα δίχτυα - δίχτυα	τα πυρά των πυρών τα πυρά - πυρά	τα ραψίματα των ραψιμάτων τα ραψίματα - ραψίματα

4 Ασκήσεις Λεξιλογίου

1. Να εντοπίσετε ... για καθεμία από αυτές: (ενδεικτική απάντηση)

1. αγανακτώ → δυσφορώ ≠ υπομένω
2. αγοράζω → προμηθεύομαι ≠ πουλώ
3. αδημονώ → ανυπομονώ ≠ αντέχω
4. αδιαφορώ → αμελώ ≠ ενδιαφέρομαι
5. αιωρούμαι → ταλαντεύομαι ≠ αδρανοποιούμαι
6. ακυρώνω → καταργώ ≠ επικυρώνω
7. αναζωογονώ → τονώνω ≠ εξουθενώνω
8. αναθεωρώ → επανεξετάζω ≠ διατηρώ
9. αναιρώ → ανακαλώ ≠ επιβεβαιώνω
10. αναμένεται → πρόκειται να ≠ αναβάλλεται
11. ανέχομαι → υπομένω ≠ δυσανασχετώ
12. απαγγέλλω → εκφωνώ ≠ σιωπώ
13. αποπροσανατολίζω → παραπλανώ ≠ προβανατολίζω
14. αποστασιοποιούμαι → διαφοροποιούμαι ≠ ταυτίζομαι
15. αποσύρω → απομακρύνω ≠ προωθώ

2. Να συμπληρώσετε ... προηγούμενη άσκηση:

- α. ακυρώθηκε
β. ανέχομαι

- γ. απέσυρε
δ. αδιαφορούν

ε. ανεχόμενοι - αγανάκτησα
στ. Αναμένεται
ζ. απαγγείλει

η. αιωρούνται
θ. αγοράζει
ι. αναζωογονεί

3. Να επιλέξετε 5 λέξεις ... η σημασία τους: (ενδεικτική απάντηση)

Το περασμένο Σάββατο είχε προγραμματιστεί συναυλία στο Ηρώδειο. Ο κόσμος, που ήταν πολύς, είχε συνωστιστεί στις εισόδους του θεάτρου και αδημονούσε να μπει. Όμως κάποιοι δεν ανέχτηκαν την πολυκοσμία και αποχώρησαν αδιαφορώντας για τα εισιτήρια που είχαν προαγοράσει. Τελικά, η δυνατή βροχή που αναμενόταν ώρες πριν, χάλασε τα σχέδια όλων, καθώς η συναυλία ακυρώθηκε.

5 Παραγωγή λόγου

Σύνταξη άρθρου (ενδεικτική απάντηση)

Από μικροί στην ... προστασία του περιβάλλοντος!

Το περιβάλλον μας αφορά όλους και είναι πολύ σημαντικό τα παιδιά να μαθαίνουν από μικρή ηλικία να το προστατεύουν για πολλούς λόγους. Πρώτα απ' όλα το περιβάλλον έχει ζωτική σημασία για τον άνθρωπο, γιατί μέσα σε αυτό γεννιέται, ζει και εργάζεται. Είναι δηλαδή το «σπίτι» του. Επίσης, περιλαμβάνει όλα εκείνα τα στοιχεία που έχουν θεμελιώδη σημασία για την ζωή του: τον αέρα, τον ήλιο, το νερό και την τροφή. Τέλος, από αυτό ο άνθρωπος παίρνει τους απαραίτητους πόρους και τα υλικά για να δημιουργήσει τον πολιτισμό του. Επομένως η προστασία του κρίνεται απαραίτητη, για να μπορεί να συνεχίσει να προσφέρει σ' εμάς αλλά και στις επόμενες γενιές.

(107 λέξεις)

6 Κριτήριο αξιολόγησης

ΚΕΙΜΕΝΟ: «Ανανεώσιμοι φυσικοί και ενεργειακοί πόροι», Λευτέρης Παπαγιαννάκης, στο *Ανιχνεύοντας το Σήμερα*, Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, 2002 (διασκευή)

1. Γ	11. Α
2. Α	12. Β
3. Β	13. Γ
4. Β	14. Γ
5. Α	15. Α
6. Γ	16. Α
7. Α	17. Β
8. Α	18. Β
9. Γ	19. Α
10. Α	20. Γ

ΕΝΟΤΗΤΑ 2Η

Η ζωή εντός και εκτός πόλης

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ - ΛΥΣΕΙΣ

2 Κείμενο για επεξεργασία

ΚΕΙΜΕΝΟ: Ε.Φακίνου, Αστραδενή (απόσπασμα)

1. Αφού διαβάσετε ... παρακάτω ερωτήσεις:

α. Πώς βλέπει η οικογένεια ... και γιατί; (ενδεικτική απάντηση)

Η οικογένεια της Αστραδενής πιστεύει πως η εγκατάστασή τους στην Αθήνα είναι προσωρινή. Θα παραμείνουν στην πρωτεύουσα κάνοντας οικονομίες, ωστόσο ο πατέρας καταφέρει να εξοικονομήσει από την εργασία του κάποια καλά χρήματα κι έπειτα θα επιστρέψουν στο νησί τους, τη Σύμη.

β. Ποια προβλήματα ... το κείμενο; (ενδεικτική απάντηση)

Στο κείμενο διακρίνονται οι δυσκολίες, οι οικονομικές κυρίως δυσκολίες, που μπορεί να αντιμετωπίσει ένας άνθρωπος/μια οικογένεια που μένει σε μια μεγαλούπολη: χαμηλός μισθός από την εργασία, πάγια έξοδα (ενοίκιο, κοινόχρηστα, λογαριασμοί), έξοδα μετακίνησης, ακριβό φαγητό, πλήρωση αναγκών ένδυσης.

2. Να σημειώσετε ... από τις παρακάτω προτάσεις:

α. Λ

γ. Σ

ε. Λ

β. Σ

δ. Σ

στ. Σ

3. Να αντικαταστήσετε ... συνώνυμés τους; (ενδεικτική απάντηση)

α. αρχίζει

β. εξοικονομήσουμε/ συγκεντρώσουμε

γ. πρόοδο/ ευημερία

δ. να επιστρέψω

ε. να διαφοροποιηθεί/ μεταβληθεί

4. Σύμφωνα με όσα διαβάσατε ... με συντομία: (ενδεικτική απάντηση)

- ❶ Για αναζήτηση εργασίας
- ❷ Για σπουδές σε πανεπιστήμια & διάφορες σχολές
- ❸ Για να βρίσκεται κοντά σε νοσοκομεία, θέατρα, αθλητικές εγκαταστάσεις (λόγοι υγείας & ψυχαγωγίας)
- ❹ Για να αλλάξει περιβάλλον (ψυχολογικοί λόγοι)
- ❺ Για καλύτερες συνθήκες ζωής γενικότερα

❸ Ασκήσεις Γραμματικής

► Τα επίθετα

1. Να μεταφέρετε ... του άλλου αριθμού:

α. τα αγνά γάλατα	ζ. τις αδιάφορες γυναίκες
β. οι μεγάλες συγκεντρώσεις	η. οι πλούσιοι συγγραφείς
γ. οι ξεροί τόποι	θ. των παμπάλαιων πινάκων
δ. των βιολογικών καθαρισμών	ι. τη βίαιη ενέργεια
ε. τα μεσογειακά πρωινά	κ. τα σκοτεινά διαμερίσματα
στ. των φυσικών αερίων	λ. τα παλιά τείχη

2. Να συμπληρώσετε ... των παρενθέσεων:

α. ψάθινο - πάνινα	στ. πρωινό
β. χάλκινο	ζ. βομβαρδιστικά
γ. καλοκαιρινές	η. συνταξιούχων
δ. καθημερινές	θ. δροσερό
ε. χτεσινή	ι. παλικαρία

3. Να συμπληρώσετε ... των παρενθέσεων:

α. καφετιά	ε. χρυσαφί
β. βυssινιά	στ. ασημί
γ. θαλασσιές	ζ. βυssινιά
δ. σταχτιά	η. πορτοκαλιές

- θ. σταχτιά/ θαλασσή
- ι. κανελή – μελιτζανί

- κ. χρυσαφιά
- λ. πορτοκαλιού

4. Να συμπληρώσετε ... στον κατάλληλο τύπο:

- α. ξεχασιάρες
- β. τεμπέληδων
- γ. κατεργάρηδες
- δ. κλαψιάρες
- ε. μαρτυριάρηδες

- στ. παιχνιδιάρικο
- ζ. ζηλιάρηδες
- η. γκρινιάρικο
- θ. πεισματάρη
- ι. ζαβολιάρηδες

5. Να διαλέξετε ... αριθμό και πτώση:

- α. πλατιά
- β. φαρδύ
- γ. βαθιάς
- δ. παχιοί

- ε. ελαφριές – μακρύ
- στ. δασιά
- ζ. βαριά

6. Να γράψετε ... του άλλου αριθμού:

- α. τις βαριές πόρτες
- β. των φαρδιών λεωφόρων
- γ. τα πλατιά ποτάμια
- δ. τη βαθιά λίμνη
- ε. της παχιάς αχελάδας

- στ. των μακριών δρόμων
- ζ. το παχύ μοσχάρι
- η. οι αφείς άνθρωποι
- θ. τους βαθιούς ωκεανούς

7. Να συμπληρώσετε ... την ορθογραφία:

- α. επαρκή
- β. μεγαλοφυείς
- γ. ασθενής
- δ. ειλικρινής
- ε. συνεχείς
- στ. επικερδή

- ζ. διεθνείς
- η. επιμελής
- θ. μεγαλειώδη
- ι. μυστηριώδες
- κ. διεθνούς

8. Να γράψετε ... του άλλου αριθμού:

- α. τους ευτυχείς ανθρώπους

- β. τον νομοταγή πολίτη

- γ. της προσεχούς εβδομάδας
- δ. των διαρκών συζητήσεων
- ε. τα κειθαλή δέντρα
- στ. του επικερδούς επαγγέλματος
- ζ. τις συνεχείς φροντίδες
- η. το ακριβές στοιχείο
- θ. των επιεικών δασκάλων
- ι. τις μεγαλοπρεπείς εισόδους
- κ. των ατυχών περιστατικών
- λ. τα ογκώδη γραφεία

9. Να διαλέξετε ... που του ταιριάζει:

- α. ευτυχές
- β. ειλικρινές
- γ. κρεμώδες
- δ. πολυετή
- ε. πρωτοετής
- στ. αφανείς
- ζ. συνεπείς
- η. ελώδων
- θ. επικερδή
- ι. διεθνείς
- κ. μεγαλοπρεπή
- λ. μυστηριώδες

10. Να συμπληρώσετε ... των επιθέτων σε -ων, -ουσα, -ον:

- α. επιτυχούσες
- β. τυχόντα
- γ. παρούσες
- δ. επείγοντα
- ε. δηλούσα
- στ. συμφέρουσα
- ζ. παρόν
- η. μέλλουσα
- θ. δευτερεύουσα
- ι. περιοδεύοντες

11. Να συμπληρώσετε ... η πολλή, το πολύ:

- α. πολλή
- β. πολύς
- γ. πολύς - πολλή
- δ. πολλά
- ε. πολύ
- στ. πολλή
- ζ. πολλοί
- η. πολύ - πολλή
- θ. πολλές - πολλούς
- ι. πολλών
- κ. πολύ

12. Να διαλέξετε ... τη σωστή απάντηση:

- α. πολύ
- β. πολύ
- γ. πολλοί
- δ. πολλή
- ε. πολλοί
- στ. πολλή

ζ. πολύ
η. πολλή
θ. πολύ
ι. πολύ

κ. πολλοί
λ. πολύ
μ. πολύ

13. Να συμπληρώσετε ... στην παρένθεση:

α. λιγχιώδη
β. πολύ
γ. στοιχειώδη
δ. συνεχή
ε. παχιοί - ευπαθείς
στ. αρχαία
ζ. διεθνείς
η. ενδιαφέρουσα
θ.πραγματικό

ι. συνεχή
κ. μελιτζανιά
λ. επιεικούς
μ. σαφείς
ν. χαδιάρικο
ξ. ακριβά - ακριβή
ο. πολλή
π. πεισματάρικο
ρ. πολλοί

σ. βραχύωδη
τ. πλατιοί
υ. μέλλοντα
φ. πολύ - πολλή
χ. άρρωστου
ψ. ειλικρινείς
ω. επίσημων

14. Να κυκλώσετε ... του υπογραμμισμένου επιθέτου:

α. κατηγορηματικός
β. κατηγορηματικός
γ. κατηγορηματικός
δ. επιθετικός
ε. επιθετικός
στ. κατηγορηματικός

ζ. κατηγορηματικός
η. επιθετικός
θ. κατηγορηματικός
ι. επιθετικός
κ. επιθετικός

15. Να βρείτε ... παρακάτω επιθέτων: (ενδεικτική απάντηση)

άδειος ≠ γεμάτος
βαρύς ≠ ελαφρύς
τυχερός ≠ άτυχος
ελεύθερος ≠ σκλαβωμένος
φαρδύς ≠ στενός
ικανός ≠ ανίκανος
δύσκολος ≠ εύκολος
δίκαιος ≠ άδικος
ίσιος ≠ στραβός

υγιής ≠ άρρωστος
όρθιος ≠ καθιστός
επίσημος ≠ ανεπίσημος
παλαιός ≠ νέος/ καινούργιος
θνητός ≠ αθάνατος
υπάκουος ≠ ανυπάκουος
όμορφος ≠ άσχημος
μακρινός ≠ κοντινός
υπεύθυνος ≠ ανεύθυνος

σκοτεινός ≠ φωτεινός

μεγάλος ≠ μικρός

άξιος ≠ ανάξιος

πρωινός ≠ βραδινός

καθαρός ≠ βρώμικος/ ακάθατος

ήσυχος ≠ ανήσυχος

τεχνητός ≠ φυσικός

επιδέξιος ≠ αδέξιος

ένδοξος ≠ άδοξος

κινητός ≠ ακίνητος/ στάσιμος

αληθινός ≠ ψεύτικος

δειλός ≠ θαρραλέος/ γενναίος/

τολμηρός

4 Ασκήσεις Λεξιλογίου

1. Να εντοπίσετε ... για καθεμία από αυτές: (ενδεικτική απάντηση)

1. αποτελώ → συνιστώ ≠ (λείπω)
2. αποτρέπω → αποθαρρύνω ≠ πείθω
3. αποτυπώνω → παρουσιάζω ≠ καλύπτω
4. απωθώ → αποκρούω ≠ προσελκύω
5. αρμόζει (απρόσωπο) → ταιριάζει ≠ αντίκειται
6. αρνούμαι → απορρίπτω ≠ αποδέχομαι
7. ασκώ → ασχολούμαι ≠ (παραμελώ)
8. αυξάνω → μεγαλώνω ≠ περιορίζω
9. αψηφώ → περιφρονώ ≠ υπολογίζω
10. βελτιώνω → πρόκειται ≠ αναβάλλεται
11. βλέπω → διακρίνω ≠ (εθελουφλώ)
12. βυθίζω → βουλιάζω ≠ ανασύρω
13. γεφυρώνω → συνενώνω ≠ αποκόβω
14. γίνομαι → προκύπτω ≠ (εκμηδενίζομαι)
15. γνωρίζω → μαθαίνω ≠ αγνοώ

2. Να συμπληρώσετε ... από την προηγούμενη άσκηση:

α. να βελτιώσει

β. βλέπει

γ. βούλιαξε

δ. γεφύρωσε

ε. αφήφησε

στ. θα αυξηθεί

ζ. αποτελεί

η. απωθεί

θ. αρνείται

ι. ασκούμε

3. Να επιλέξετε ... η σημασία τους:

Η Κατερίνα προσπαθεί καθημερινά να βελτιώνει την ποιότητα της ζωής της. Συχνά την κατακλύζουν αρνητικές σκέψεις, όμως πολύ γρήγορα τις απωθεί. Αψηφεί τις δυσκολίες που αντιμετωπίζει και αρνείται να τις αφήσει να την καταβάλουν. Βλέπει τη ζωή με αισιοδοξία και παλεύει για το καλύτερο!

5 Παραγωγή λόγου

Σύνταξη επιστολής – Email (ενδεικτική απάντηση)

Αθήνα,
15/10/2021

Αγαπημένη μου Ελένη,

Όπως ξέρεις, πρόσφατα μετακόμισα στην Αθήνα. Σου γράφω λοιπόν, για να σου πω την άποψή μου για τη ζωή σε μία τόσο μεγάλη πόλη. Φυσικά, έχει πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα.

Αρχικά εδώ υπάρχουν πολλές ευκαιρίες για ψυχαγωγία. Βρίσκεις ό,τι μπορείς να φανταστείς: πάρκα, γήπεδα, σινεμά, μουσεία! Επίσης έχεις όσα χρειάζεσαι για την εκπαίδευσή σου: τεράστιο σχολείο με πλήθος δασκάλων, σχολές για ξένες γλώσσες, χορό ή κάποιο άθλημα. Οι γονείς μου ακόμη, έχουν περισσότερες ευκαιρίες για εργασία και μπορούν εύκολα να κάνουν τις δουλειές τους, αφού όλες οι υπηρεσίες βρίσκονται εδώ. Τέλος, αν χρειαστούμε νοσοκομείο, είναι δίπλα μας!

Από την άλλη, οι ρυθμοί ζωής είναι τόσο έντονοι εδώ, που σε κουράζουν πολύ! Οι άνθρωποι τρέχουν για να προλάβουν τις υποχρεώσεις τους και δεν δίνουν σημασία στον συνάνθρωπό τους, τον οποίο δεν γνωρίζουν κιόλας, αφού είναι επιφυλακτικοί. Επίσης, η ατμόσφαιρα είναι επιβαρυσμένη από τα καυσαέρια των αυτοκινήτων και των εργοστασίων, δεν υπάρχει καθαρός αέρας, με αποτέλεσμα οι άνθρωποι της πόλης να αντιμετωπίζουν

αναπνευστικά προβλήματα.

Ελπίζω να σου έδωσα μια εικόνα για τη ζωή εδώ στη πόλη.
Αυτά για τώρα!

Σε φιλώ,
Μαρίνα

(180 λέξεις)

6 Κριτήριο αξιολόγησης

ΚΕΙΜΕΝΟ: «Ζώντας στην πόλη ή στο χωριό;» [<https://simplylife.gr>
(διασκευή)]

1. Β	11. Γ
2. Β	12. Α
3. Α	13. Γ
4. Γ	14. Β
5. Β	15. Β
6. Β	16. Α
7. Α	17. Γ
8. Β	18. Α
9. Γ	19. Β
10. Γ	20. Γ

ΕΝΟΤΗΤΑ 3Η

Οικογένεια - Συγγενικές σχέσεις

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ - ΛΥΣΕΙΣ

2 Κείμενο για επεξεργασία

ΚΕΙΜΕΝΟ: «Ο πατέρας μου», Πηνελόπη Δέλτα, Πρώτες ενθυμήσεις

1. Αφού διαβάσετε ... παρακάτω ερωτήσεις:

α. Για ποιους λόγους ... σαν «θεότητα»; (ενδεικτική απάντηση)

Η εικόνα του πατέρα περιγράφεται από τη συγγραφέα με δύο αντίθετες οπτικές, που αντιστοιχούν από τη μια μεριά στον φόβο και την αυταρχική παρουσία του επιβλητικού πατέρα, ο οποίος διατάζει και επιβάλλει τη θέλησή του και από την άλλη στον θαυμασμό και την υπερηφάνεια που προκαλεί η ομορφιά, η ευγένεια και η ακεραιότητα του χαρακτήρα του. Οι δύο αυτές διαφορετικές όψεις προσδίδουν στην πατρική παρουσία την εικόνα μιας μυθικής μορφής που λατρεύεται σαν «απλησίαστη θεότητα» και παραμένει μέχρι το τέλος της ζωής της κόρης του η μεγάλη της αγάπη.

β. Η αφηγήτρια ... μεγαλύτερο φόβο; (ενδεικτική απάντηση)

Η μορφή του πατέρα χαράσσεται στη μνήμη της μικρής κόρης ως μια απρόσιτη και απλησίαστη μυθική μορφή, η οποία παράλληλα με τον σεβασμό, εμπνέει και φόβο. Εν αντιθέσει με τον πατέρα, ο οποίος εργάζεται τις περισσότερες ώρες της ημέρας, η μητέρα, επειδή ακριβώς παραμένει στο σπίτι, αποτελεί πιο οικεία και προσιτή μορφή για τα παιδιά. Έτσι, περιορίζεται ο φόβος προς το πρόσωπό της, παρά το γεγονός ότι «τιμωρεί συχνότερα και ευκολότερα».

2. Να σημειώσετε την ένδειξη Σ ... τις παρακάτω προτάσεις:

α. Λ

δ. Λ

β. Λ

ε. Λ

γ. Σ

στ. Σ

3. Να αντικαταστήσετε ... συνώνυμους τους: (ενδεικτική απάντηση)

- α. ήσυχα/ υπάκουα
- β. εντυπωσιακή/ θαυμαστή
- γ. επίπληξη/ μάλωμα
- δ. απρόβιτη/ απροσπέλαστη
- ε. βασάνισε

4. Η οικογένεια είναι ένας σταθερός θεσμός ... Να τις αναφέρετε με συντομία: (ενδεικτική απάντηση)

- ❶ Αλλαγές στη δομή της οικογένειας (αριθμός, μέγεθος, διαμόρφωση, σύνθεση νοικοκυριών)
- ❷ Μεταβολές στη λειτουργία της (οι τρόποι με τους η οικογένεια ικανοποιεί τις φυσικές και τις ψυχολογικές ανάγκες των μελών της)
- ❸ Αλλαγές στους ρόλους που αναλαμβάνουν τα μέλη της (μητέρα-πατέρας)
- ❹ Αλλαγές στη σχέση γονέων-παιδιών (στο παρελθόν: πατέρας-αφέντης που ενέπνεε τον φόβο στα παιδιά του, σήμερα: στοργικός, συζητήσιμος)
- ❺ Αυξημένος αριθμός διαζυγίων. Οι γρήγοροι ρυθμοί ζωής και οι πολλαπλές υποχρεώσεις φέρνουν στη οικογένεια τριχμούς και την οδηγούν σε συγκρούσεις που είναι αδύνατο να ξεπεραστούν.

3 Ασκήσεις Γραμματικής

► Τα επιρρήματα (σχηματισμός από επίθετα)

1. Να σχηματίσετε ... ή τις μετοχές:

α. αγενώς	στ. ακριβώς
β. δευτερευόντως	ζ. επειχόντως
γ. βαρέως	η. επομένως
δ. αδιακρίτως	θ. προφανώς
ε. κυρίως	ι. βραδέως

- κ. μανιωδώς
- λ. διεθνώς
- μ. ταχέως
- ν. σπανίως

- ξ. αμέσως
- ο. απλώς
- π. ευχαρίστως

2. Να επιλέξετε ... των προτάσεων:

- α. εκτάκτως
- β. έκτακτα
- γ. ιδιαίτερως
- δ. ιδιαίτερα
- ε. ευχαρίστως
- στ. ευχάριστα
- ζ. άμεσα
- η. αμέσως

- θ. αδιακρίτως
- ι. αδιάκριτα
- κ. ακριβώς
- λ. ακριβά
- μ. περιέργως
- ν. περίεργα
- ξ. τέλεια
- ο. τελείως

► Τα παραθετικά των επιθέτων και των επιρρημάτων

1. Στο παρακάτω κείμενο ... υπερθετικό βαθμό:

Συγκριτικός βαθμός: *περισσότερο, λιγότερο, καλύτεροι, αργότερα*
 Υπερθετικός βαθμός: *ο μεγαλύτερος, ο καταστροφικότερος, τις πιο ισχυρές, τα σπουδαιότερα, λαμπρότατη, στα βορειότερα*

2. Να σχηματίσετε τα παραθετικά ... στο παράδειγμα:

Θετικός	Συγκριτικός	Σχετικός υπερθετικός	Απόλυτος υπερθετικός
ψηλός	ψηλότερος	ο ψηλότερος	—
	πιο ψηλός	ο πιο ψηλός	πολύ ψηλός
μακρύς	μακρύτερος	ο μακρύτερος	μακρύτεατος
	πιο μακρύς	ο πιο μακρύς	πολύ μακρύς

πρώτο	πρωτότερο	το πρωτότερο	πρώτιστο
	-----	-----	-----
βαφείς	σαφέστεροι	οι βαφέστεροι	βαφέστατοι
	πιο βαφείς	οι πιο βαφείς	πολύ βαφείς
απλή	απλούστερη	η απλούστερη	απλούστατη
	πιο απλή	η πιο απλή	πολύ απλή
γέρος	γεροντότερος	ο γεροντότερος	-----
	πιο γέρος	ο πιο γέρος	πολύ γέρος
μικρή	μικρότερη	η μικρότερη	ελάχιστη
	πιο μικρή	η πιο μικρή	πολύ μικρή
κοντός	κοντύτερος	ο κοντύτερος	κοντότατος
	πιο κοντός	ο πιο κοντός	πολύ κοντός
(άνω)	ανώτερο	το ανώτερο	ανώτατο
	-----	-----	-----
αγενής	αγενέστερος	ο αγενέστερος	αγενέστατος
	πιο αγενής	ο πιο αγενής	πολύ αγενής
νέος	νεότερος	ο νεότερος	νεότατος
	πιο νέος	ο πιο νέος	πολύ νέος
κακές	χειρότερες	οι χειρότερες	χείριστες
	πιο κακές	οι πιο κακές	πολύ κακές
-----	προγενέστερος	-----	-----
	-----	-----	-----
ακριβής	ακριβέστερος	ο ακριβέστερος	ακριβέστατος

	πιο ακριβής	ο πιο ακριβής	πολύ ακριβής
(κάτω)	κατώτερος	ο κατώτερος	κατώτατος
	_____	_____	_____
ελαφρύς	ελαφρύτερος	ο ελαφρύτερος	ελαφρύτατος
	πιο ελαφρύς	ο πιο ελαφρύς	πολύ ελαφρύς
λίγοι	λιγότεροι	οι λιγότεροι	ελάχιστοι
	πιο λίγοι	οι πιο λίγοι	πολύ λίγοι
δυστυχείς	δυστυχέστερες	οι δυστυχέστερες	δυστυχέστατες
	πιο δυστυχείς	οι πιο δυστυχείς	πολύ δυστυχείς
ξύλιнос	_____	_____	_____
	_____	_____	_____

3. Να συμπληρώσετε ... παραθετικά:

α. επιμελέστερος/ πιο επιμελής	ζ. το μαχευτικότερο
β. η γλυκύτερη	η. οι χειρότερες
γ. τη μικρότερη	θ. ανώτερος
δ. βαθύτατα	ι. επιεικέστερη/ πιο επιεικής
ε. κατώτατα	
στ. μεγαλύτερος/ ο καλύτερος	

4. Να συμπληρώσετε ... που βρίσκονται στην παρένθεση.

- α. το ψηλότερο/ το πιο ψηλό
- β. θρεπτικότερο/ πιο θρεπτικό
- γ. το μελωδικότερο/το πιο μελωδικό
- δ. η πιο δυσκολοχώνευτη
- ε. ο ωραιότερος/ο πιο ωραίος
- στ. ευγενέστατη/πολύ ευγενής

5. Να αντικαταστήσεις ... μονολεκτικά:

- α. ακριβότερο
- β. συνεπέστερος
- γ. συμπαθέστερος
- δ. επιεικέστερη
- ε. ακριβέστατος
- στ. υγιέστατο
- ζ. πολυτελέστατο
- η. αναιδέστατοι

6. Να γράψετε ένα σύνθετο ... αυτός που:

- α. πανύψηλος
- β. θεοπάλαβος
- γ. πανάκριβος
- δ. υπερκινήτικος
- ε. κατάξανθος
- στ. τρισευτυχισμένος
- ζ. θεονήστικος
- η. κατακόκκινος
- θ. πανέμορφος
- ι. ολάνθιστος
- κ. θεοσκότεινος
- λ. παμπάλαιος
- μ. πεντανόστιμος
- ν. πεντακάθαρος

7. Να σχηματίσετε ... στο παράδειγμα :

ΘΕΤΙΚΟΣ	ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΟΣ	ΥΠΕΡΘΕΤΙΚΟΣ
Εύκολα	ευκολότερα	ευκολότατα
	πιο εύκολα	πολύ εύκολα
Επαρκώς	επαρκέστερα	επαρκέστατα
	πιο επαρκώς	πολύ επαρκώς
Βαριά	βαρύτερα	βαρύτατα
	πιο βαριά	πολύ βαριά
Καθαρά	καθαρότερα	καθαρότατα
	πιο καθαρά	πολύ καθαρά
Αφελώς	αφελέστερα	αφελέστατα
	πιο αφελώς	πολύ αφελώς
Καλώς	καλύτερα	άριστα
	πιο καλά	πολύ καλά
Νωρίς	νωρίτερα	_____

	πιο νωρίς	πολύ νωρίς
Εμφανώς	εμφανέστερα	εμφανέστατα
	πιο εμφανώς	πολύ εμφανώς
Ιδίως	ιδιαίτερα	_____
	_____	πολύ ιδιαίτερα
Πάνω	_____	_____
	πιο πάνω	πολύ πάνω
Έξω	_____	_____
	πιο έξω	πολύ έξω
Γρήγορα	γρηγορότερα	_____
	πιο γρήγορα	το γρηγορότερο
	αρχύτερα	_____
_____	_____	_____
Ύστερα	υστερότερα	_____
	πιο ύστερα	_____

8. Να συμπληρώσετε τα κενά ... στην παρένθεση:

α. απλούστερη, καλύτερη,	η. ευρύτατα
γρηγορότερος, ταχύτερος	θ. ακριβέστερες
β. χειρότερες,	ι. συμπαθέστατος
κάκιστα/χείριστα	κ. πολυπληθέστεροι
γ. απώτατο	λ. βαφέστατα
δ. ελάχιστη, μικρότερο	μ. επαρκέστατο
ε. Οξύτατος	ν. ο ψυχρότερος
στ. ο συνηθέστερος	ξ. άριστος
ζ. ο πληρέστερος, ο εκτενέστερος	

4 Ασκήσεις Λεξιλογίου

1. Να εντοπίσετε ... για καθεμία από αυτές: (ενδεικτική απάντηση)

1. δαπανώ → ξοδεύω ≠ αποταμιεύω

2. δεσμεύω → περιορίζω ≠ αποδεσμεύω
3. δέχομαι → λαμβάνω ≠ απορρίπτω
4. διαβάλλω → κατηγορώ ≠ επαινώ
5. διαδίδω → γνωστοποιώ ≠ αποσιωπώ
6. διαισθάνομαι → προαισθάνομαι ≠ μαθαίνω
7. διακρίνω → διαφοροποιώ ≠ εξισώνω
8. διαλέγω → ξεχωρίζω ≠ σωρεύω
9. διαμορφώνω → σχηματίζω ≠ διαλύω
10. διαπρέπω → διακρίνομαι ≠ αποτυγχάνω
11. διατηρώ → φυλάω ≠ παρατώ
12. διαφέρω → ξεχωρίζω ≠ μοιάζω
13. διαφωτίζω → κατατοπίζω ≠ διαστρεβλώνω
14. διεκδικώ → απαιτώ ≠ υποχωρώ
15. διευρύνω → επεκτείνω ≠ περιορίζω

2. Να συμπληρώσετε ... την προηγούμενη άσκηση:

α. δέσμευσε	στ. διευρύνει
β. διαδίδεται	ζ. διαπρέπουν
γ. διεκδικείς	η. διατηρεί
δ. διακρίνει	θ. δέχομαι
ε. διαμόρφωσαν	ι. διαισθάνθηκε

3. Να επιλέξετε 5 λέξεις ... η σημασία τους: (ενδεικτική απάντηση)

Η Μαρίνα είναι ένα κορίτσι που από μικρή διεκδικούσε αυτό που ήθελε. Παρά το σοβαρό πρόβλημα υγείας που αντιμετώπιζε, κάτι που την έκανε να διαφέρει από τα παιδιά της ηλικίας της, δεν το έβαλε ποτέ κάτω. Αντίθετα, διατηρούσε την πίστη στον εαυτό της, διάβαζε διαρκώς βιβλία και μελετούσε εντατικά τα μαθήματα του σχολείου. Έτσι, κατάφερε να διευρύνει τους πνευματικούς της ορίζοντες και να διαμορφώσει ένα πολύ καλό γνωστικό επίπεδο. Μετά από πολλά χρόνια κοπιαστικής μελέτης, σήμερα είναι μία κορυφαία καρδιοχειρουργός, που διαπρέπει στο εξωτερικό και αποτελεί για τους ασθενείς της παράδειγμα προς μίμηση.

5 Παραγωγή λόγου

Περιγραφή προσώπου (ενδεικτική απάντηση)

Το πρόσωπο που θα περιγράψω είναι η μητέρα μου, καθώς είναι από τα σημαντικότερα πρόσωπα στη ζωή μου και την αγαπώ πολύ.

Η μητέρα μου ονομάζεται Σοφία. Είναι ψηλή και λεπτή. Έχει ωοειδές σχήμα προσώπου, καφέ, αμυγδαλωτά μάτια και καστανά μαλλιά.

Η μητέρα μου είναι πολύ καλός άνθρωπος. Είναι υπομονετική και ευγενική με όλους και σπανίως νευριάζει, παρά το γεγονός ότι δεν είναι λίγες οι φορές που κάνω αταξίες. Είναι τρυφερή μαζί μου, προστατευτική και πολύ υποστηρικτική.

Με τη μητέρα μου έχουμε μια ιδανική σχέση. Με ενθαρρύνει να κυνηγώ τους στόχους μου και με συμβουλεύει να προσπαθώ πάντα σκληρά για να τους πετύχω. Την αγαπώ πολύ και τη θαυμάζω, γιατί παρόλο που εργάζεται και λείπει πολύ από το σπίτι, πάντα βρίσκει χρόνο για εμένα.

Στον ελεύθερο χρόνο μας, λοιπόν, περνάμε φανταστικά! Πηγαίνουμε βόλτες στην εξοχή, στα μαχαζιά και κάποιες φορές πηγαίνουμε σινεμά ή παρακολουθούμε παιδικές παραστάσεις στο θέατρο!

Η μαμά μου είναι η καλύτερη στον κόσμο και για όλους τους παραπάνω λόγους αισθάνομαι πολύ υπερήφανη και τυχερή που είμαι κόρη της!

6 Κριτήριο αξιολόγησης

ΚΕΙΜΕΝΟ: «Ο ρόλος της Μητέρας SOS»

1. Α	11. Β
2. Γ	12. Β
3. Α	13. Α
4. Β	14. Β
5. Γ	15. Β
6. Β	16. Γ
7. Α	17. Α
8. Β	18. Α
9. Α	19. Β
10. Γ	20. Γ

ΕΝΟΤΗΤΑ 4Η

Η φιλία

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ - ΛΥΣΕΙΣ

2 Κείμενο για επεξεργασία

ΚΕΙΜΕΝΟ: «Αληθινή φιλία είναι...», Γεωργίας Χατωνίδη (κείμενο από το διαδίκτυο)

1. Αφού διαβάσετε ... παρακάτω ερωτήσεις:

α. Ποιοι μπορούν ... κατά την συγγραφέα; (ενδεικτική απάντηση)

Σύμφωνα με την συγγραφέα, αληθινοί φίλοι είναι όσοι σε κάνουν να αισθάνεσαι ο εαυτός σου, σε ξέρουν καλά και έχουν γνωρίσει κάθε πτυχή του χαρακτήρα σου. Είναι αυτοί που σε εμπνέουν, που σε βοηθούν να εξελιχθείς ως άνθρωπος δοκιμάζοντας μαζί τους νέες εμπειρίες. Αποτελούν για σένα οικογένεια και σε συμπληρώνουν!

β. Γιατί πιστεύεις ... όπως λέει η συγγραφέας; (ενδεικτική απάντηση)

Κατά τη γνώμη μου, οι άνθρωποι σήμερα είναι δύσκολο να αναπτύξουν αληθινές φιλίες. Καταρχάς οι γρήγοροι ρυθμοί ζωής και οι αυξημένες υποχρεώσεις δεν επιτρέπουν στους ανθρώπους να ασχοληθούν ουσιαστικά με τον συνάνθρωπό τους. Επιπλέον στη σύγχρονη εποχή κυριαρχεί η καχυποψία, η ιδιοτέλεια και ο ανταγωνισμός, στοιχεία που ευνοούν τη δημιουργία εχθρικών σχέσεων. Τέλος, η κυριαρχία της τεχνολογίας και των κοινωνικών δικτύων καθιστούν την αληθινή φιλία μία δύσκολη υπόθεση.

2. Να σημειώσετε ... από τις παρακάτω προτάσεις:

α. Σ

γ. Σ

ε. Σ

β. Λ

δ. Σ

στ. Λ

3. Να αντικαταστήσετε ... με αντώνυμés τους: (ενδεικτική απάντηση)

α. μοναχικό / ακοινωνήτο

β. διστάζεις / δειλιάζεις

- γ. ιδιοτελή / ωφελμιστική
- δ. ανούσια
- ε. ανεπάρκεια / κενότητα

4. Πώς ερμηνεύετε την ... για έναν άνθρωπο; (ενδεικτική απάντηση)

α. Πώς ερμηνεύετε την ... της Helen Keller;

Οι φίλοι έχουν σημαντική παρουσία στη ζωή ενός ανθρώπου. Αποτελούν συνοδοιπόρο και σύντροφο σε όλες τις πτυχές της ζωής του. Με αυτούς μοιράζεται όμορφες, ευχάριστες εμπειρίες, αλλά και κρίσιμες και δύσκολες στιγμές, προβληματισμούς, απογοητεύσεις. Σε αυτές τις τελευταίες ειδικά ο φίλος είναι απαραίτητος για να παρέχει αγάπη, συμπόνια και στήριξη. Στο δύσκολο ταξίδι της ζωής λοιπόν, καλύτερα κάποιος να έχει κάποιον δίπλα του στο «φως» και στο «σκοτάδι», παρά να πορεύεται μόνος και να μην έχει τη δυνατότητα να μοιραστεί χαρές και λύπες.

β. Γιατι τελικά ... έναν άνθρωπο; Αναφέρετε με συντομία:

- ❶ Επαφή / επικοινωνία
- ❷ Ανταλλαγή προβληματισμών
- ❸ Εμπιστοσύνη
- ❹ Ενθάρρυνση
- ❺ Κατανόηση

3 Ασκήσεις Γραμματικής

► Τα αριθμητικά επίθετα

1. Να συμπληρώσετε ... τύπο αριθμητικού:

- α. ενενηκοστό - δεύτερου - τέσσερα - μηδέν
- β. μονή
- γ. τεσσαρακοστή - δέκατη πέμπτη

- δ. διπλό
- ε. δεκατέσσερις
- στ. εξαριά
- ζ. πρώτος
- η. δωδεκάδα
- θ. τριπλάσιο - δύο - έξι
- ι. δεκάδα
- κ. τριπλή
- λ. εκατοστό πέμπτο
- μ. τετραπλάσιο

2. Να συμπληρώσετε ... στον αριθμό της παρένθεσης:

- α. εικοστός πρώτος - δεύτερος - τεσσαρακοστός όγδοος - εκατοστός δέκατος πέμπτος
- β. δέκατο ένατο
- γ. πρώτη
- δ. ενενηκοστός τρίτος
- ε. δεύτερη
- στ. δέκατο / εξηκοστή τρίτη
- ζ. εντέκατος / ενδέκατος - δωδέκατος
- η. δέκατος τρίτος
- θ. εικοστή
- ι. τεσσαρακοστό - τριακοστό ένατο
- κ. πρώτη / ενενηκοστή

3. Στο παρακάτω κείμενο ... στην κατάλληλη στήλη:

<u>Απόλυτα</u>	<u>Τακτικά</u>	<u>Πολ/στικά</u>	<u>Αναλογικά</u>	<u>Περιληπτικά</u>
δέκα	τρίτο	διπλοί	τριπλάσιος	δωδεκαριά
είκοσι δύο	πέμπτο (x2)		τριπλάσια	πεντάδα
τρεις	δέκατο τέταρτο			

δύο	εικοστούς πρώτους			
	πρώτη (x2)			
	εικοστή τρίτη			

4. Να συμπληρώσετε τα κενά:

α. τρεισήμισι	η. τεσσερισήμισι
β. τριάμισι	θ. εννιάμισι
γ. μιάμιση	ι. εξήμισι
δ. τριάμισι	κ. ενάμισης
ε. τεσσερισήμισι	λ. δεκατεσσεράμισι
στ. τεσσεράμισι	μ. μιάμισης
ζ. τριάμισι	

5. Να επιλέξετε ... αριθμητικό που σας δίνεται:

- α. ιι δεκατριάμισι
 β. ιι δεκατεσσερισήμισι
 γ. ιι δεκατριών/ τρισήμισι
 δ. ι. δύομισι/ ενάμισι
 ε. ιιι. εικοσιδύομισι/ εικοσιένα/ σαραντατριάμισι
 στ. ιι τεσσερισήμισι χιλιάδες

6. Να συμπληρώσετε ... αριθμούς των παρενθέσεων:

Πολλαπλασιαστικά

- α. διπλά
 β. οκταπλά / οχταπλά
 γ. τριπλά
 δ. διπλή

Αναλογικά

- α. διπλάσιες
- β. τετραπλάσιοι
- γ. τριπλάσιο
- δ. πενταπλάσια

7. Να γράψετε ... σύνθετη λέξη:

μονός + συλλαβή
πέντε + ορφανό
έξι + ώρα
τέσσερις + χορδή
χίλια + χρόνια
δύο + ημέρες
τέσσερις + θέση
έξι + τόμος
δύο + γένος

8. Να δημιουργήσετε ... στο παράδειγμα:

μονο-, μον-

μονοσύλλαβη
μονώροφο

δισ-, δι-

δίδυμα
διθέσιο
δίγλωσσος
διπρόσωπος
διώροφο

τρισ-, τρι-

τρίγωνο
τριθέσιο
τρισύλλαβη

τετρα-

τετράχρονο
τετράτροχο
τετράστιχο
τετράπαχος

πεντα-

πεντακάθαρος
πεντανόστιμος
πεντάγωνο

τρίμηνο
τρισευτυχισμένος

4 Ασκήσεις λεξιλογίου

1. Να βρείτε ένα συνώνυμο ... λέξεις: (ενδεικτική απάντηση)

βελτίωση	πρόοδος
δείχνω	προβάλλω
διάκριση	διαχωρισμός
συνέπεια	αποτέλεσμα
ριζώνει	φωλιάζει
επιθυμία	θέληση
αγάπη	έρωτας
εξέταση	έρευνα
αμοιβή	πληρωμή
ξημερώνει	χαράζει
αλλαγή	μεταβολή/ μετατροπή
μεταμορφώνω	μετασχηματίζω
διάλογος	συζήτηση/ κουβέντα
διευθύνω	διοικώ

2. Να βρείτε ... λέξεις: (ενδεικτική απάντηση)

α. τρομαχμένος
β. θρηνώ

γ. πειράζω/ ερεθίζω
δ. απέχθεια

- ε. λογικός
- στ. επιζητώ/ στοχεύω
- ζ. ερώτημα
- η. παρακαλώ
- θ. θέληση
- ι. καταστροφικός
- κ. βάση

3. Να συμπληρώσετε ... στην παρένθεση: (ενδεικτική απάντηση)

- α. ταπεινότητα
- β. αυξήσει
- γ. δυσανάγνωστα
- δ. αδιόριστα
- ε. αντικοινωνικός
- στ. αποστολή

4. Να βρείτε ... παρακάτω λέξεις: (ενδεικτική απάντηση)

- α. ζεστός
- β. πουλάω
- γ. γέρος
- δ. αθάνατος
- ε. ψέμα
- στ. βεβαιότητα
- ζ. γεμάτος
- η. ευγνωμοσύνη
- θ. πράος
- ι. ηρεμία

5. Να επιλέξετε τη ... (εξετάσεις 2017 & 2019): (ενδεικτική απάντηση)

- χνάρια = ίχνη
- χρησμό = προφητεία
- επιβλητικές = εντυπωσιακές
- ατενίζεις = ρεμβάζεις
- ορμητήριο = αφετηρία
- πρωτοποριακή = μοντέρνα
- εξωτικά = ασυνήθιστα
- απόλαυση = ευχαρίστηση
- προσαρμοζόταν = εναρμονιζόταν με τη
- προβάλλονταν = εμφανίζονταν

6. Να γράψετε ένα ... (Pierce 2013 & 2014) (ενδεικτική απάντηση)

- θρίαμβος ≠ πανωλεθρία, συντριβή
- έγκυρος ≠ άκυρος
- προτρέπω ≠ αποτρέπω
- πρόσληψη ≠ απόλυση

επιμελής ≠ αμελής
λαμπερός ≠ θαμπός
ευσυνείδητος ≠ ασυνείδητος
κατήγορος ≠ υπερασπιστής

7. Να συμπληρώσετε ... ζευγάρια ομωνύμων:

α. φακή	ζ. όμως
β. φακοί	η. ώμο
γ. κώμα	θ. Θήρα
δ. κόμμα	ι. θύρα
ε. εφορία	κ. υιός
στ. ευφορία	λ. ιός

8. Να γράψετε ένα ... παρακάτω λέξεις:

κλίνω – κλείνω	λιτός – λυτός
χαίρει – (το) χέρι	ωδή – (οι) οδοί
πήρα – (η) πείρα	ρήμα – (η) ρίμα
όροι – (τα) όρη	φακοί – (η) φακή
κερί – (οι) καιροί	ψιλή – ψηλή
ψηλός – ψιλός	λείπει – (τα) λίπη
κλήμα – (το) κλίμα	Τροία – τρία
πάλη – πάλι	βάζο – βάζω
νοίκι – (η) νίκη	ζώνει – (η) ζώνη
σορός – (η) σωρός	μισώ – (το) μισό
λίρα – (η) λύρα	τόπι – (οι) τόποι
τείχος – (ο) τοίχος	οικία – οικεία

9. Να συμπληρώσετε τα κενά ... στην παρένθεση:

α. ρήξη	ε.πραμάτεια
β. εδώλιο	στ. νύμφες
γ. σωρός	ζ. ανία
δ. έκλειψη	

10. Από τα παρακάτω ... τις προτάσεις:

α. ανία	η. μεταγραφή
β. άνοια	θ. νόμους
γ. σφήκα	ι. νομό
δ. Σφίγγας	κ. γένεση
ε. τεχνητή	λ. γέννηση
στ. τεχνικός	μ. χώρος
ζ. μετεγγραφή	ν. χορούς

11. Να βρείτε τα ... παρακάτω λέξεων:

σχόλιο – σχολείο	φορά – φόρα
ανία – άνοια	περνώ – παίρνω
θόλος – θολός	στοιχείο – στοιχειό
ράφι – ραφή	γέρνω – γερνώ
πίνω – πεινώ	πόλοι – πολλοί
μάτια – ματιά	ξέρω – ξερό

12. Να συμπληρώσετε τα ... όπως στο παράδειγμα:

φιλάνθρωπος	συμφιλίωση	ζώο φίλος
φιλίτιμος	ειρηνόφιλος	λευκόφιλία
εξώφυλλο	ψευτοφιλία	βιβλίοφιλία
φύλλωμα	φυλλωσιά	φίλοχρηματος
φυλλάδιο	φίλολογος	

13. Να κατατάξετε ... που ακολουθεί:

ΣΥΝΩΝΥΜΑ	ΑΝΤΩΝΥΜΑ	ΤΑΥΤΟΣΗΜΑ
ανακαλύπτω – αποκαλύπτω	άφιξη – αναχώρηση	στέγη – σκεπή
ανίχνευση – εξέταση	δικαίωμα – υποχρέωση	κόκκινο – ερυθρό

φέγγει - φωτίζει	πρόγονος - απόγονος	τριζόνι - χρύλος
επάγγελμα - απασχόληση		

14. Να χαρακτηρίσετε τα ... γράμμα: «Σ» ή «Ε»:

α. Έκφραση (Ε)	η. Έκφραση (Ε)
β. Έκφραση (Ε)	θ. Έκφραση (Ε)
γ. Σύμφραση (Σ)	ι. Σύμφραση (Σ)
δ. Έκφραση (Ε)	κ. Έκφραση (Ε)
ε. Σύμφραση (Σ)	λ. Σύμφραση (Σ)
στ. Σύμφραση (Σ)	μ. Έκφραση (Ε)
ζ. Σύμφραση (Σ)	

15. Να συμπληρώσετε με την κατάλληλη λέξη από την παρένθεση, ώστε να σχηματιστεί σύμφραση:

• ουράνιο τόξο	• τέλη κυκλοφορίας
• σοκολάτα υγείας	• τούρτα γενεθλίων
• όρκος πίστεως	• πύργος ελέγχου
• αφρός ξυρίσματος	• χωριάτικο ψωμί
• χυμός λεμονιού	• γάλα εβαπορέ
• κυκλοφοριακή συμφόρηση	

5 Παραγωγή λόγου

Αφήγηση ιστορίας (ενδεικτική απάντηση)

Την περασμένη εβδομάδα το σχολείο μας διοργάνωσε μια εκδρομή στο Εργαστάσιο – Μουσείο Σοκολάτας στη Θεσσαλονίκη. Οι

δάσκαλοί μας είχαν σχεδιάσει τα πάντα κι εμείς ανυπομονούσαμε γι' αυτή την εμπειρία!

Όταν έφτασε η πολυπόθητη μέρα, επιβιβαστήκαμε στα λεωφορεία και ξεκινήσαμε με χαρά το ταξίδι μας. Στη διαδρομή επικρατούσε ευχάριστη ατμόσφαιρα, αφού ακούγαμε μουσική, χορεύαμε, αστελευόμασταν και γελούσαμε. Αν και περνούσαμε πολύ ωραία, όλοι ανυπομονούσαμε να φτάσουμε!

Όταν φτάσαμε στο τεράστιο εργοστάσιο, άρχισε η ξενάγησή μας. Αρχικά περπατήσαμε στο «δάσος του Αμαζονίου», γνωρίσαμε τα κακάδεντρα, τα δέντρα που μας χαρίζουν αυτό το υπέροχο δώρο, τη σοκολάτα! Θαυμάσαμε τον τεράστιο σοκολατένιο καταρράκτη και περπατώντας σε σοκολατένιους δρόμους φτάσαμε στη γραμμή παραγωγής της σοκολάτας. Στο τέλος μερικοί από εμάς φτιάξαμε και τα δικά μας σοκολατένια γλυκιά, τα οποία μοιραστήκαμε με τους φίλους μας. Απίστευτη εμπειρία!

Επιστρέφοντας όλοι συμφωνήσαμε ότι ήταν από τις ωραιότερες εκδρομές. Είδαμε, μάθαμε και γευτήκαμε πολλά! Εύχομαι να το επαναλάβουμε σύντομα!

(150 λέξεις)

6 Κριτήριο αξιολόγησης

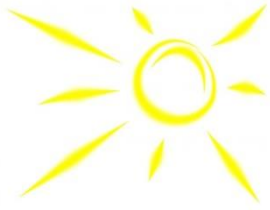
ΚΕΙΜΕΝΟ: Ζωρζ Σαρρή, Ε.Π. (1995)

1. Β	11. Β
2. Γ	12. Γ
3. Α	13. Γ
4. Β	14. Α
5. Γ	15. Β
6. Β	16. Α
7. Α	17. Γ
8. Β	18. Α

48

Απλά και Κατανοητά η Γνώση!

9. Γ	19. Γ
10. Β	20. Γ

ΕΝΟΤΗΤΑ 5Η

Ελεύθερος χρόνος-Μορφές ψυχαγωγίας

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ - ΛΥΣΕΙΣ

2 Κείμενο για επεξεργασία

ΚΕΙΜΕΝΟ: «Η βιβλιοθήκη μας», Φιλίπ Μπαρμπώ (μετάφραση: Σουλβάνα Ζερβακάκη)

1. Αφού διαβάσετε ... παρακάτω ερωτήσεις:

α. Πώς αντέδρασαν ... μια βιβλιοθήκη; (ενδεικτική απάντηση)

Τα παιδιά στην αρχή φάνηκαν απρόθυμα να συμμετάσχουν στη δημιουργία της σχολικής βιβλιοθήκης. Δεν αγαπούσαν τα βιβλία και θεωρούσαν την κίνηση του κυρίου Τυφλοπόντικα «σαχλαμάρα».

β. Ποια είναι ... με τα βιβλία; (ενδεικτική απάντηση)

Ο κύριος Τυφλοπόντικας πίστευε πως όταν οι άνθρωποι επιλέγουν βιβλία με ευχάριστες ιστορίες, επιτέλους καταλαβαίνουν την πραγματική αξία τους. Τα όμορφα βιβλία γεννούν όμορφα συναισθήματα και γι' αυτό οι άνθρωποι δεν μπορούν να ζήσουν χωρίς αυτά.

2. Να σημειώσετε την ... τις παρακάτω προτάσεις:

α. Λ	δ. Σ
β. Λ	ε. Λ
γ. Λ	στ. Λ

3. Να αντικαταστήσετε ... συνώνυμές τους; (ενδεικτική απάντηση)

- α. σκέφτεται
- β. συλλέγει, συγκεντρώνει
- γ. παραχώρησε, έδωσε
- δ. ανήκουστο, παράλογο
- ε. να επωμιστεί, να πάρει

4. Σύμφωνα με όσα διαβάσατε ... τις προτάσεις σας; (ενδεικτική απάντηση)

- ❶ Με την παρακολούθηση θεατρικών παραστάσεων ή κινηματογραφικών ταινιών.
- ❷ Με την ανάγνωση λογοτεχνικών βιβλίων.
- ❸ Με την πραγματοποίηση ταξιδιών σε άλλες χώρες και τη γνωριμία με άλλους πολιτισμούς.
- ❹ Με την σωματική άσκηση ή τον χορό.
- ❺ Με την εκμάθηση ενός μουσικού οργάνου.

3 Ασκήσεις Γραμματικής

► Οι μετοχές

1. Να γράψετε ... παρακάτω ρημάτων:

στρίβοντας
κινώντας
μαζεύοντας
αδικώντας
γράφοντας
στρέφοντας
βλέποντας
αφαιρώντας
κεντώντας
ψήνοντας
νικώντας
χτυπώντας

τραγουδώντας
γελώντας
τρέχοντας
παίζοντας
διαβάζοντας
ξυπνώντας
μιλώντας
φεύγοντας
πλένοντας
ταξιδεύοντας
κυνηγώντας
μένοντας

2. Να σχηματίσετε ... του παθητικού Ενεστώτα:

λυόμενος
εμπορευόμενος
περιεχόμενος
εγγραφόμενος
κινούμενος

κρατούμενος
κατηγορούμενος
εργαζόμενος
τιμώμενος
ενδεχόμενος

3. Να γράψετε ... των παρακάτω ρημάτων:

αγριεμένος
 ζηλεμένος
 μολυσμένος
 ευτυχισμένος
 φοβισμένος
 δυστυχισμένος
 εκπαιδευμένος
 μαθημένος
 φυτεμένος
 δακρυσμένος
 αποθαρρυσμένος
 κρατημένος
 φουντωμένος

ποτισμένος
 χτυπημένος
 καθισμένος
 πρησμένος
 γραμμένος
 ανοιχμένος
 αναμμένος
 καλυμμένος
 αθροισμένος
 διευκολυμένος
 επιβαρυσμένος
 ακουμπισμένος
 μαθημένος

4. Να σχηματίσετε ... των παρακάτω ρημάτων:

φαγωμένος
 ιδωμένος
 γινωμένος
 πιωμένος

καμωμένος
 γερασμένος
 ειπωμένος

5. Να σχηματίσετε ... το βοηθητικό ρήμα είμαι:

είμαι στολισμένος
είσαι λουσμένος
είσαι δανεισμένος
είμαστε σηκωμένοι
είστε ντυμένοι
είμαι κρυωμένος
είσαι κολλημένος
είναι προχωρημένος
είμαστε μελετημένοι
είστε χτυπημένοι

6. Να βρείτε τις μετοχές ... δικές σας προτάσεις. (ενδεικτική απάντηση)

▪ απαλλαγμένος

Απαλλαγμένος από το βάρος της δουλειάς, πήγε ολιγοήμερες διακοπές.

▪ μαγεμένος

Ο μαγεμένος βάτραχος μεταμορφώθηκε σε πρίγκιπα, όταν τον φίλησε η όμορφη κοπέλα.

▪ καλυμμένος

Ο καινούριος καναπές του σαλονιού ήταν καλυμμένος με ένα προστατευτικό, ώστε να μη λερωθεί κατά τη μεταφορά.

▪ επιβαρυνμένος

Η κατάσταση της υγείας του ήταν ήδη επιβαρυνμένη και με την ασθένεια επιδεινώθηκε.

▪ καταβεβλημένος

Ήταν τόσο καταβεβλημένος ψυχικά, που αδυνατούσε και να μιλήσει.

7. Να συμπληρώσετε ... τύπους μετοχών:

α. γραμμένο

β. βλέποντας

γ. διαβάζοντας

δ. στολισμένο

ε. υψώνοντας

στ. χτυπημένο

ζ. κουνώντας

η. θυμωμένος

θ. χτυπώντας

ι. οδηγώντας

κ. ριζωμένο

λ. ραμμένο

8. Τι σημαίνουν ... του παθητικού Ενεστώτα;

α. ο υπάλληλος που φορολογείται

β. ο κακοποιός που καταζητείται

γ. ο μαθητής που παραπονιέται

δ. το αυτοκίνητο που εισάγεται

ε. τα φρούτα που εξάγονται

στ. οι γονείς που ενδιαφέρονται

ζ. οι ληστές που κρατούνται

η. η μαθήτρια που κατηγορείται

9. Να ξεχωρίσετε τις μετοχές ... όπως στο παράδειγμα:

ΜΕΤΟΧΗ	ΛΕΞΗ ΠΟΥ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΖΕΙ
χτισμένο	κάστρο
φθαρμένα	σκαλιά
λαχανιασμένοι	εμείς
σκουριασμένη	πόρτα
στερεωμένα	καρφιά
ενισχυμένες	επάλξεις
σκαμμένη	τάφρο
εγκαταλελειμμένο	κάστρο
Γκρεμισμένοι	τοίχοι
καταστραμμένα	σκαλιά
χορταριασμένα	μονοπάτια
ξεχασμένο	κάστρο
ανθισμένα	αγριόχορτα
φημισμένου	κάστρου

► Τα σημεία στίξης

1. Να σημειώσετε ... όπου χρειάζονται:

- α. Τι κρίμα!
- β. Πού πήγατε διακοπές πέρσι;
- γ. Ωχ, χτύπησα το πόδι μου!
- δ. Μη μου ξαναμιλήσεις έτσι, γιατί...
- ε. «Τι νούμερο παπούτσια φοράτε;» με ρώτησε η υπάλληλος.
- στ. Ας τολμήσει να εμφανιστεί, θα του δείξω εγώ!
- ζ. Αμάν! Έρχεται κατά πάνω μας!
- η. Πώς πέρασαν τόσα χρόνια;

- θ. Υποψιάζεσαι πού μπορεί να έχει πάει; Λείπει από το πρωί.
ι. Αλίμονό σου, αν σε πιάσω...
κ. Ποιο έργο θα δούμε;
λ. Τι υπέροχο τραγούδι!
μ. Ήταν όλα πραγματικά θαυμάσια!
ν. Θέλω να σου ζητήσω να...
ξ. Μην το ξανακάνεις αυτό, γιατί...

2. Να βάλετε τα ... παρακάτω προτάσεις:

- α. Πού θα πας σήμερα, Τάκη;
β. Ο Ορέστης είπε: «Θέλω μια τούρτα για τα γενέθλιά μου!»
γ. Μου πρόσφεραν καφέ, γλυκό και αναψυκτικό στο αεροπλάνο.
δ. Τι ωραία που είναι η θεά από δω! Δε συμφωνείς;
ε. «Ευτυχώς!», μας είπε, «ήρθατε νωρίς!»
στ. - Πότε θα πας διακοπές;
-Τον Αύγουστο. Εσύ;
ζ. «Κι εγώ τι πρέπει να κάνω τώρα;» ρώτησε ο Πέτρος.
η. Αυτό δεν είναι καρπούζι, είναι πεπόνι!
θ. Αν θέλεις να πας στο χωριό, πρέπει να πάρεις το αυτοκίνητο.
ι. Ο «μικρός πρίγκιπας» μου άρεσε πολύ!
κ. Μια παλιά παροιμία λέει: «Όποιος βιάζεται σκοντάφτει».
λ. Το καλοκαίρι κάνουμε μπάνιο, παίζουμε ρακέτες, μαζεύουμε κοχύλια, ψαρεύουμε και κάνουμε βόλτες.
μ. «Ζήτω το Έθνος!» φώναζε το πλήθος.
ν. Η Αθήνα πήρε τ' όνομά της από τη θεά της σοφίας, την Αθηνά.
ξ. Ο Σάκης, ο καλύτερος φίλος μου, θα με επισκεφτεί αύριο.
ο. Πήγα και αγόρασα τα πάντα: ψωμί, κρέας, γάλα, φρούτα και λαχανικά.
π. Θα' ταν ωραία να...
ρ. Στο πεδίο μάχης έφτασαν πολλοί γιατροί-χειρουργοί.

- σ. Αν και ήρθε τελευταίος, είχε την απαίτηση - ο θρασύς - να μπει πρώτος στο λεωφορείο.
- τ. Νίκο, δώσε μου το βιβλίο!
- υ. Διάβαζε ασταμάτητα, για να περάσει στις εξετάσεις.

4 Ασκήσεις λεξιλογίου

1. Να γράψετε ... όπως στο παράδειγμα: (ενδεικτική απάντηση)

κηπουρός, αμπελόκηπος, θερμοκήπιο
 τηλεόραση, τηλεπικοινωνίες, τηλεργασία
 ηχορρύπανση, ηχητικός, ηχομόνωση
 οδικός, οδεύω, οδόστρωμα
 χρονικό, χρονόμετρο, χρονολογία

3. Να ξεχωρίσετε ... και σε λέξεις που έγιναν με σύνθεση:

ΣΥΝΘΕΣΗ	ΠΑΡΑΓΩΓΗ
καταγράψω	γραφτός
παραγράψω	γραφείο
αναγράψω	γραφίτης
διαγράψω	γραμματέας
γραφομηχανή	γραμματική
συγγραφέας	γράμμα
εγγράψω	
αντιγραφή	
υπογράψω	
εγγράμματος	
αγράμματος	

3. Να γράψετε τα επίθετα ... τα ρήματα:

θλιβερός
κλειστός
βραστός
σωστικός

καμαρωτός
σκυφτός
κινητός
ανοιχτός

4. Να γράψετε τα επίθετα ... τα ουσιαστικά:

κοκάλινος
πέτρινος
μαρμάρινος
ξύλινος
μεταξένιος

βουνίσιος
αγκάθινος
ανοιξιάτικος
φλογερός
μυρωδάτος

5. Να γράψετε τα συνθετικά ... κάθε σύνθετη λέξη:

οίκος + σήμα
οίκος + τέχνη
οίκος + τρέφω
οίκος + γένος
οίκος + σκεύος
οίκος + δέσποινα
οίκος + σύστημα

6. Η λέξη φίλος προέρχεται ... να γράψετε τι σημαίνουν: (ενδεικτική απάντηση)

φιλ + κατάληξη	φιλ + β' συνθετικό
φιλάρακος	φιλόφιλος
φιλία	φιλότεχνος
φιλιώνω	φιλόλογος
φιλεύω	φιλιανθρώπων
φιλάω	φιλάργυρος
φιλικός	φιλειρηνικός

φίλημα	φιλελεύθερος
φιλενάδα	φιλήσυχος
φιλί	φιλοδοξία
	φιλόζωος
	φιλότιμος
	φιλόσοφος
	φιλοδώρημα
	φιλόξενος

- 1) φιλελεύθερος = (< φίλος + ελεύθερος) αυτός που αγαπά την ελευθερία
Είναι ένας φιλελεύθερος άνθρωπος και δεν κρίνει τις επιλογές των άλλων.
- 2) φιλήσυχος = (< φίλος + ήσυχος) αυτός που αγαπά την ησυχία, που αποφεύγει τη φασαρία
Η Μαρία είναι ένας φιλήσυχος άνθρωπος και ποτέ δεν έχει ενοχλήσει τους γείτονές της.
- 3) φιλοδοξία = (< φίλος + δόξα) η επιθυμία για απόκτηση δόξας
Θέλει να γίνει γενικός διευθυντής, είναι φιλόδοξος.
- 4) φιλόσοφος = (< φίλος + σοφία) που αναλύει τα πάντα με φιλοσοφικές αρχές
Ο Σωκράτης είναι από τους πιο γνωστούς Έλληνες φιλοσόφους της αρχαιότητας.
- 5) φιλόξενος = (< φίλος + ξένος) που υποδέχεται πρόθυμα και φιλικά τους ξένους
Οι Έλληνες θεωρούνται από πολλούς ένας φιλόξενος λαός.

7. Οι παρακάτω λέξεις ... Να ακολουθήσετε το παράδειγμα: (ενδεικτική απάντηση)

άκακος =	α-	κακός
πυρασφάλεια =	πυρ	ασφάλεια
άτιμος =	α-	τιμή
αικίνητος =	αι-	κινητός
δύσπιστος =	δυσ-	πιστός

τηλεόραση =	τηλέ-	όραση
αλληλοκατηγορώ =	αλληλό-	κατηγορώ
ομόφωνος =	ομο-	φωνή
διχόνοια =	διχό-	νους
αλληλογραφία =	αλληλό-	γραφή
αμφίβιο =	αμφι-	βίος
αρχιεργάτης =	αρχι-	εργάτης
κειθαλής =	κει-	θάλλω
αυτοκριτική =	αυτο-	κριτική
διχογνωμία =	διχο-	γνώμη
ακίνητος =	α-	κίνητος
δυστυχία =	δυσ-	τύχη
εύπιστος =	ευ-	πίστη
ανάξιος =	αν-	άξιος
ευτυχία =	ευ-	τύχη
ημισφαίριο =	ημι-	σφαίρα
ομόθρησκος =	ομο-	θρησκεία
πυροσβέστης =	πυρ-	σβήνω
ημίθεος =	ημι-	θεός
τηλέφωνο =	τηλε-	φωνή
αυτοτραυματίζομαι =	αυτό-	τραυματίζομαι
πανελλήνιο =	παν-	Έλληνας
αρχιστράτηγος =	αρχι-	στρατηγός

- 1) Το πεύκο είναι από τα πιο γνωστά κειθαλή δέντρα.
- 2) Οι διχογνωμίες ανάμεσα στο ζευγάρι οδήγησαν στο διαζύγιο.
- 3) Το νότιο ημισφαίριο της Γης περιέχει τέσσερις ηπείρους και τέσσερις ωκεανούς.
- 4) Οι πυροσβέστες έκαναν μεγάλη προσπάθεια για να θέσουν υπό έλεγχο τη φωτιά που είχε ξεσπάσει στο δάσος.
- 5) Αρχιστράτηγος στο στράτευμα των Αχαιών στον τρωικό πόλεμο ήταν ο Αγαμέμνονας.

8. Να αναλύσετε ... που παράγεται:

Ανάλυση στα συνθετικά	Ουσιαστικό που παράγεται
υπό + δέχομαι	υποδοχή
εκ + ειδικεύω	εξειδίκευση
αντί + αμείβω	ανταμοιβή
συν + μετέχω	συμμετοχή
από + στέλλω	αποστολή
μετά + κομίζω	μετακόμιση
παρά + δίδω	παράδοση

5 Παραγωγή λόγου

Παρουσίαση και σχολιασμός ενός καλλιτεχνικού Θεάματος (ενδεικτική απάντηση)

Δεν θα ξεχάσω ποτέ τη μουσικοθεατρική παράσταση που είδα στις 12 Σεπτεμβρίου στο Ηρώδειο και ώρα 21.00.

Πρόκειται για ένα έργο βασισμένο στο μυθιστόρημα του Ευγένιου Τριβιζά, που παρουσίασε η Φιλεκπαιδευτική Εταιρεία και τα έσοδα διατέθηκαν υπέρ του Ταμείου Υποτροφιών των Σχολείων αυτής. Τη σκηνοθεσία υπέγραψε ο Φωκός Ευαγγελινός και στην παράσταση συμμετείχαν οι: Χ.Ανδριανός, Α.Αντωνόπουλος, Ν.Κοντογεώργη, Ε.Κωνσταντινίδου, Δ.Πιατάς, Χ.Σπανός, Τ.Σωτηροπούλου, Α.Τότσικας.

Το έργο παρουσιάζει την ιστορία ενός κοριτσιού, το οποίο φτιάχνει έναν χιονάνθρωπο ζητώντας του να μη λιώσει ποτέ. Ο χιονάνθρωπος, για να κρατήσει την υπόσχεσή του, ξεκινάει για το πιο μακρινό και επικίνδυνο ταξίδι, το ταξίδι στον Βόρειο Πόλο. Αψηφώντας τον Χρυσό Εχθρό που τον πυρπολεί με φλογισμένα βέλη, τους Λασπάνθρωπους που τον καταδιώκουν για να τον

λασποβολήσουν και χίλιους δυο κινδύνους ακόμα, είναι αποφασισμένος να φτάσει στα παντοτινά, παραμυθένια χιόνια.

Η παράσταση αυτή τα είχε όλα! Γέλιο, αγωνία, αλλά και συγκίνηση. Προβληματίστηκα, αλλά και διδάχθηκα πολλά πράγματα που θα προσπαθήσω να τα ακολουθήσω κι εγώ στη ζωή μου! Ελπίζω να μου δοθεί η ευκαιρία να την παρακολουθήσω ξανά.

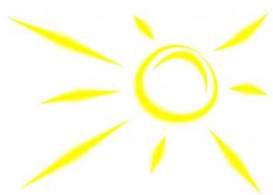
(174 λέξεις)

6 Κριτήριο αξιολόγησης

ΚΕΙΜΕΝΟ: «Ο Σαρλό και το αθάνατο νερό», Ντ. Δημόπουλος,
Τα δελφινάκια του Αμβρακικού

1. Α	11. Α
2. Β	12. Α
3. Β	13. Γ
4. Β	14. Α
5. Γ	15. Α
6. Β	16. Β
7. Γ	17. Α
8. Γ	18. Α
9. Γ	19. Α
10. Β	20. Β

ΕΝΟΤΗΤΑ 6Η

Ταξίδι στο διάστημα

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ - ΛΥΣΕΙΣ

2 Κείμενο για επεξεργασία

ΚΕΙΜΕΝΟ: «Όταν κοιτάς από ψηλά...»

Μαρία Μεϊμάρη, εφημερίδα Εσπρέσο, 24/09/2011, Ο Τζέιμς Νιούμαν

1. Αφού διαβάσετε ... παρακάτω ερωτήσεις:

α. Ποιο είναι το ... με τον Τζέιμς Νιουμαν; (ενδεικτική απάντηση)

Ο Τζέιμς Νιούμαν αναφέρει πως η αίσθηση του σώματος που αιωρείται στο κενό είναι συναρπαστική. Δηλαδή το να ίπταται κανείς σε συνθήκες έλλειψης βαρύτητας. Επισημαίνει μάλιστα ότι η αίσθηση αυτή είναι το ίδιο μαγευτική με τη θέα της Γης από το Διάστημα.

β. Υπάρχει ζωή ... η άποψη του δόκτορα; (ενδεικτική απάντηση)

Ο Τζέιμς Νιούμαν πιστεύει πως υπάρχει ζωή κι αλλού, εκτός από τη γη. Το σύμπαν είναι τόσο μεγάλο, τα αστέρια και οι γαλαξίες τόσο πολλοί, που οι πιθανότητες να υπάρχει κάτι αντίστοιχο με τον Ήλιο και την Γη είναι πάρα πολλές.

2. Να σημειώσετε ... τις παρακάτω προτάσεις:

α. Λ

β. Σ

γ. Λ

δ. Λ

ε. Λ

στ. Λ

3. Να αντικαταστήσετε ... αντώνυμους τους; (ενδεικτική απάντηση)

α. απουσίας

β. έχει συμμετάσχει

γ. συνεχίζουν

- δ. παρουσία
- ε. ταξιαστή

4. Υποθέστε ότι ... για το διάστημα γενικά, κτλ.): (ενδεικτική απάντηση)

- ❶ Πώς αισθανθήκατε την πρώτη φορά που επισκεφθήκατε το Διάστημα;
- ❷ Φοβηθήκατε ποτέ ότι δεν θα καταφέρετε να ολοκληρώσετε την αποστολή σας;
- ❸ Συναντήσατε ποτέ κάποια διαφορετική μορφή ζωής στα ταξίδια σας;
- ❹ Τι θυμάστε περισσότερο από τα ταξίδια σας;
- ❺ Σας λείπει το Διάστημα από τότε που «κρεμάσατε την στολή του αστροναύτη»;

3 Ασκήσεις Γραμματικής

► Τα ρήματα

1. Να κάνετε ... στο παράδειγμα:

α. Είναι ρήμα, ενεργητικής φωνής, α' συζυγίας, οριστικής έγκλισης, χρόνου ενεστώτα, αριθμού πληθυντικού, α' προσώπου του ρήματος διαμορφώνω

β. Είναι ρήμα, ενεργητικής φωνής, α' συζυγίας, υποτακτικής έγκλισης, χρόνου αορίστου, αριθμού πληθυντικού, β' προσώπου του ρήματος μένω

γ. Είναι ρήμα, παθητικής φωνής, β' συζυγίας, οριστικής έγκλισης, χρόνου εξακολουθητικού μελλοντα, αριθμού πληθυντικού, α' προσώπου του ρήματος παρακολουθούμαι

- δ. Είναι ρήμα, ενεργητικής φωνής, α' συζυγίας, προστακτικής έγκλισης, χρόνου αορίστου, αριθμού ενικού, β' προσώπου του ρήματος φεύγω
- ε. Είναι ρήμα, παθητικής φωνής, α' συζυγίας, προστακτικής έγκλισης, χρόνου αορίστου, αριθμού πληθυντικού, β' προσώπου του ρήματος ντύνομαι
- στ. Είναι ρήμα, ενεργητικής φωνής, β' συζυγίας, υποτακτικής έγκλισης, χρόνου ενεστώτα, αριθμού ενικού, α' προσώπου του ρήματος ρωτάω-ώ
- ζ. Είναι ρήμα, ενεργητικής φωνής, α' συζυγίας, οριστικής έγκλισης, χρόνου συντελεσμένου μέλλοντα, αριθμού πληθυντικού, α' προσώπου του ρήματος μαχειρεύω
- η. Είναι ρήμα, παθητικής φωνής, α' συζυγίας, υποτακτικής έγκλισης, χρόνου ενεστώτα, αριθμού πληθυντικού, β' προσώπου του ρήματος σκέφτομαι
- θ. Είναι ρήμα, παθητικής φωνής, β' συζυγίας, υποτακτικής έγκλισης, χρόνου ενεστώτα, αριθμού πληθυντικού, β' προσώπου του ρήματος προσποιούμαι
- ι. Είναι ρήμα, ενεργητικής φωνής, β' συζυγίας, προστακτικής έγκλισης, χρόνου αορίστου, αριθμού πληθυντικού, β' προσώπου του ρήματος παρακολουθώ

2. Να συμπληρώσετε ... ρημάτων:

- A. γίνονται, εκλέγονται, εκλέγεται, διορίζεται
- B. εκλέγομαι, είναι, ξεχνάτε, οφείλεται, εκλεγόμαστε, προσφέρουμε, καθόμαστε

3. Να συμπληρώσετε ... όπου χρειάζεται:

- α. Κρατιόμαστ**ε**, πέσου**μ**ε
- β. καταστρέφετ**αι**, πετά**μ**ε
- γ. αποβάλλετ**αι**
- δ. Εύχο**μ**αι, πά**μ**ε
- ε. Γυμνάζο**μ**αι
- στ. επιτρέπετ**αι**
- ζ. πλένο**μ**αι, πλένο**μ**ε
- η. γράφεσ**αι**, γράφε**τ**ε
- θ. κρύβο**μ**αι, κρύβο**μ**ε
- ι. λέγο**μ**αι, λέ**μ**ε
- κ. κόβεσ**αι**, κόβε**τ**ε

4. Στις παρακάτω προτάσεις ... στη σωστή στήλη:

- α. ενεργητική
- β. παθητική
- γ. παθητική
- δ. παθητική - ενεργητική
- ε. ενεργητική - ενεργητική
- στ. παθητική - παθητική - ενεργητική
- ζ. ενεργητική - ενεργητική
- η. παθητική
- θ. ενεργητική
- ι. παθητική - ενεργητική
- κ. ενεργητική

ΣΧΗΜΑΤΙΖΟΥΝ ΜΟΝΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΗ ΦΩΝΗ	ΣΧΗΜΑΤΙΖΟΥΝ ΜΟΝΟ ΠΑΘΗΤΙΚΗ ΦΩΝΗ (ΑΠΟΘΕΤΙΚΑ)	ΣΧΗΜΑΤΙΖΟΥΝ ΚΑΙ ΤΙΣ ΔΥΟ ΦΩΝΕΣ
ταξίδεψ ε	δεν είχα μ ε φοβη θ εί	παραξενεύ ο νταν
συμφώνη σ αν	χρειά σ τηκα	έδω σ ες
δεν μέ ν ω	γίνε τ αι	πε σ
	προηγ ε ίμαι	έ μ αθες
		θα χα ρ είς

67

Απλά και Κατανοητά η Γνώση!

		θα μάθεις
		να στενοχωριέσαι
		βλέπεις
		έλεγχαν
		μη γελιέσαι
		δεν θα επιστρέψουν
		ανυψώνει

5. Να μεταφέρετε ... παθητική φωνή:

- α. πείθεσαι
- β. στολιστήκαμε
- γ. κρατιούνται
- δ. είχαν τηλεφωνηθεί
- ε. διορθώνεστε
- στ. φρουρείται
- ζ. τραγουδήθηκαν
- η. θα τιμηθούμε
- θ. έχουμε στηριχθεί
- ι. θα αφαιρούμαι
- κ. θα έχετε μολυνθεί

6. Να τοποθετήσετε ... τη σωστή συζυγία:

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΗ ΦΩΝΗ		ΠΑΘΗΤΙΚΗ ΦΩΝΗ	
Α' ΣΥΖΥΓΙΑ (-ω)	Β' ΣΥΖΥΓΙΑ (-ώ)	Α' ΣΥΖΥΓΙΑ (-όμαι)	Β' ΣΥΖΥΓΙΑ (-ιέμαι/- άμαι/-ούμαι)
ζηλεύω	πονούσαν	έχετε κρυφτεί	κρατήθηκε
φροντίζετε	ξεχνώ	πληρώνεστε	θυμούμαι
πλάθετε	χτυπούσαν		
δείχνω	θα νικήσουμε		
είχαμε διαλέξει	τρυπώ		
	θα κεντάτε		
	αντιπαθείτε		

7. Να μεταφέρετε ... παρελθοντικούς χρόνους:

- α. προσέφερε / προσέφερε / είχε προσφέρει
- β. δε λύνονταν / δε λύθηκαν / δεν είχαν λυθεί
- γ. δεν προσκαλούνταν / δεν προσκλήθηκε / δεν είχε προσκληθεί
- δ. αποφασιζόταν / αποφασίστηκε / είχε αποφασιστεί
- ε. επεκτεινόταν / επεκτάθηκε / είχε επεκταθεί
- στ. υπήρχε / υπήρξε / είχε υπάρξει

8. Να συμπληρώσετε ... που σας υποδεικνύεται:

- α. αιτιολογείτε / γίνεστε
- β. κάθονταν / θυμούνταν
- γ. γκρεμίδαμε
- δ. θα στενοχωρηθείτε
- ε. είχατε επικοινωνήσει / είχα πληροφορήσει
- στ. προοπτούνταν
- ζ. σκεφτόμασταν / προευχόμασταν
- η. απαντήσατε

9. Να γράψετε ... των παρακάτω ρημάτων:

ΕΝΕΣΤΩΤΑΣ	θρηνείς	βαραίνουμε	αρχίζω
ΠΑΡΑΤΑΤΙΚΟΣ	θρηνούδες	βαραίναμε	άρχιζα
ΑΟΡΙΣΤΟΣ	θρήνησες	βαρύναμε	άρχισα
ΕΞΑΚΟΛ.ΜΕΛΛΟΝΤΑΣ	θα θρηνείς	θα βαραίνουμε	θα αρχίζω
ΣΥΝ.ΜΕΛΛΟΝΤΑΣ	θα θρηνήσεις	θα βαρύνουμε	θα αρχίσω
ΠΑΡΑΚΕΙΜΕΝΟΣ	έχεις θρηνήσει	έχουμε βαρύνει	έχω αρχίσει
ΥΠΕΡΣΥΝΤΕΛΙΚΟΣ	είχα θρηνήσει	είχαμε βαρύνει	είχα αρχίσει
ΣΥΝΤ.ΜΕΛΛΟΝΤΑΣ	θα έχω θρηνήσει	θα έχουμε βαρύνει	θα έχω αρχίσει

ΕΝΕΣΤΩΤΑΣ	μολύνεστε	αφαιρούνται	γελιέται
ΠΑΡΑΤΑΤΙΚΟΣ	μολυνόσασταν	αφαιρούνταν	γελιόταν
ΑΟΡΙΣΤΟΣ	μολυνθήκατε	αφαιρέθηκαν	γελάστηκε
ΕΞΑΚΟΛ.ΜΕΛΛΟΝΤΑΣ	θα μολύνεστε	θα αφαιρούνται	θα γελιέται
ΣΥΝ.ΜΕΛΛΟΝΤΑΣ	θα μολυνθείτε	θα αφαιρεθούν	θα γελαστεί
ΠΑΡΑΚΕΙΜΕΝΟΣ	έχετε μολυνθεί	έχουν αφαιρεθεί	έχει γελαστεί
ΥΠΕΡΣΥΝΤΕΛΙΚΟΣ	είχατε μολυνθεί	είχαν αφαιρεθεί	είχε γελαστεί
ΣΥΝΤ.ΜΕΛΛΟΝΤΑΣ	θα έχετε μολυνθεί	θα έχουν αφαιρεθεί	θα έχει γελαστεί

10. Να χαρακτηρίσετε ... όπως στο παράδειγμα:

- α. παρελθόν / συντελεσμένο
- β. μέλλον / συνοπτικό
- γ. παρόν / συντελεσμένο
- δ. μέλλον / εξακολουθητικό ή μη συνοπτικό
- ε. μέλλον / συντελεσμένο
- στ. παρελθόν / συνοπτικό
- ζ. μέλλον / εξακολουθητικό ή μη συνοπτικό
- η. παρελθόν / συνοπτικό
- θ. παρόν / συντελεσμένο
- ι. παρελθόν / συντελεσμένο

11. Να σημειώσετε ... τα υπογραμμισμένα ρήματα:

- α. προστακτική – αόριστος / οριστική – ενεστώτας
- β. προστακτική – αόριστος / οριστική – ενεστώτας
- γ. οριστική – παρατατικός
- δ. οριστική – αόριστος
- ε. υποτακτική – οριστική

- στ. προστακτική - άριστος / οριστική - συνοπτ. μέλλοντας
- ζ. υποτακτική - άριστος
- η. οριστική - άριστος
- θ. υποτακτική - άριστος
- ι. υποτακτική - άριστος

12. Στις παρακάτω ... υπάρχουν στο πλαίσιο:

- α. προτροπή
- β. προσταγή / απαγόρευση
- γ. το ενδεχόμενο
- δ. παράκληση
- ε. το δυνατό
- στ. ευχή
- ζ. παραχώρηση
- η. το επιθυμητό
- θ. απορία
- ι. έκπληξη

13. Να ξαναγράψετε ... με την αρχική:

- Οριστική → Μαγειρεύεις το φαγητό προσεκτικά.
Υποτακτική → *Να μαγειρεύεις το φαγητό προσεκτικά.*
Προστακτική → *Μαγειρεύε το φαγητό προσεκτικά.*
- Οριστική → Κολλάτε τις πούλιες στο χαρτόνι.
Υποτακτική → *Να κολλάτε τις πούλιες στο χαρτόνι.*
Προστακτική → *Κολλάτε τις πούλιες στο χαρτόνι.*
- Οριστική → Ακουμπάς το παλτό σου στην καρέκλα.
Υποτακτική → *Να ακουμπάς το παλτό σου στην καρέκλα.*
Προστακτική → *Ακούμπα το παλτό σου στην καρέκλα.*
- Οριστική → Ντυθήκατε με ζεστά ρούχα.
Υποτακτική → *Να ντυθείτε με ζεστά ρούχα.*
Προστακτική → *Ντυθείτε με ζεστά ρούχα.*
- Οριστική → Γνωριστήκατε στο πάρτυ.
Υποτακτική → *Να γνωριστείτε στο πάρτυ.*
Προστακτική → *Γνωριστείτε στο πάρτυ.*

- Οριστική → Αντιγράψατε την άσκηση.
- Υποτακτική → Να αντιγράψετε την άσκηση.
- Προστακτική → Αντιγράψτε την άσκηση.

14. Να σχηματίσετε ... των παρακάτω ρημάτων:

ΠΡΟΣΤΑΚΤΙΚΗ ΕΝΕΣΤΩΤΑ		ΠΡΟΣΤΑΚΤΙΚΗ ΑΟΡΙΣΤΟΥ	
ντύνε	ντύνετε	ντύσε	ντύστε
παρουσίαζε	παρουσιάζετε	παρουσίασε	παρουσιάστε
πέφτε	πέφτετε	πέσε	πέσετε
σώνε	σώνετε	σώσε	σώστε
-	-	δέσου	δεθείτε
-	-	παρουσιάσου	παρουσιαστείτε
-	-	βασανίσου	βασανιστείτε
-	-	ζεστάσου	ζεσταθείτε
-	-	συναντήσου	συναντηθείτε

15. Να συμπληρώσετε ... κατάλληλο -i-:

δανείστε	ακολουθήστε
αθροίστε	δακρύστε
μυρίστε	παρατηρήστε
τρίξτε	τηλεφωνήστε
μπήξτε	φιλήστε
θειρίστε	σκουπίστε
συγχύστε	κτυπήστε

16. Να συμπληρώσετε ... κατάλληλο -i-:

- α. Φροντίζετε, ενημερωθείτε
- β. Μελετήστε, ακολουθήστε, τηρήστε
- γ. Περιορίστε, Προσπαθήστε, ωφελήσετε, επωφελείστε
- δ. Ψηλαφήστε, εντοπίστε
- ε. Χτυπήστε, Βεβαιωθείτε
- στ. Αγνοήστε
- ζ. Αιτιολογήστε, προσπαθείτε, αιτιολογείτε
- η. Μετακομίστε, πτοείτε, Αντικρίστε

17. Να συμπληρώσετε ... στην κατάληξη -είτε!

πλύσου - πλυθείτε	έλα - ελάτε
βιάσου - βιαστείτε	δες - δείτε
χάσου - χαθείτε	πάρε - πάρτε
στηρίξου - στηριχτείτε	βρες - βρείτε
δανείσου - δανειστείτε	πες - πείτε
στάσου - σταθείτε	

18. Να συμπληρώσετε ... στα παρακάτω ρήματα:

ΟΡΙΣΤΙΚΗ ΑΟΡΙΣΤΟΥ	ΥΠΟΤΑΚΤΙΚΗ ΑΟΡΙΣΤΟΥ	ΠΡΟΣΤΑΚΤΙΚΗ ΑΟΡΙΣΤΟΥ
ανέλυσε	να αναλύσεις	ανάλυσε
Απ-έ-σπασε	να αποσπάσεις	Απ-ό-σπασε
επανάλαβε	να επαναλάβεις	επανάλαβε
Κατ-έ-γραψε	να καταγράψεις	κατάγραψε
εξέφρασε	να εκφράσεις	έκφρασε
επέστρεψε	να επιστρέψεις	επίστρεψε
διέταξε	να διατάξεις	διάταξε

Αν-έ-βαλες	να αναβάλεις	ανάβαλε
μετέτρεψες	να μετατρέψεις	μετάτρεψε
απέβαλες	να αποβάλεις	απόβαλε
διέκοψες	να διακόψεις	διάκοψε
ενέκρινες	να εγκρίνεις	έγκρινε

19. Στις παρακάτω ..τις απαραίτητες αλλαγές:

- α. Συγγράψατε ένα θαυμάσιο βιβλίο.
- β. Προσφέρατε κάθε δυνατή βοήθεια
- γ. Δεν εκθέσαμε ακόμα τη γνώμη μας.
- δ. Εκφράσατε την αγανάκτησή σας.
- ε. Οι διευθυντές δεν ενέκριναν την πολυήμερη εκδρομή.
- στ. Διακόψαμε τη συζήτησή μας για να μιλήσουμε στο τηλέφωνο.

20. Στη συζήτηση ... να τα διορθώσετε;

- παρήγγειλε → παράγγειλε
 ανέλαβε → ανάλαβε
 ανέβαλε → ανάβαλε
 υπέδειξε → υπόδειξε
 διέγραψε → διάγραψε
 απέφυγε → απόφυγε
 επέλεξε → επίλεξε
 ανέμεινε → ανάμεινε

21. Να αναγνωρίσετε τη ... του πίνακα που ακολουθεί:

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΗ	ΠΑΘΗΤΙΚΗ	ΜΕΣΗ	ΟΥΔΕΤΕΡΗ
εργάζεται	παρασύρθηκαν	αγαπιούνται	ενδιαφέρονται

κατέβαινε	ξεριζώθηκαν	ετοιμάστηκε	διψάω
	στενοχωρήθηκα	βάφτηκες	κάθονται
	πουλιέται	ντύνεται	αδιαφορούσε
	χτενίζεσαι	τηλεφωνιούνται	
	έλιωσε		
	έπαθε		

22. Να χαρακτηρίσετε ... και τη διάθεση:

- α. Παθητική φωνή – Ουδέτερη διάθεση
- β. Παθητική φωνή – Μέση διάθεση
- γ. Ενεργητική φωνή – Ενεργητική διάθεση
- δ. Ενεργητική φωνή – Παθητική διάθεση
- ε. Παθητική φωνή – Παθητική διάθεση
- στ. Παθητική φωνή – Παθητική διάθεση
- ζ. Παθητική φωνή – Ενεργητική διάθεση

4 Ασκήσεις λεξιλογίου

1. Να εντοπίσετε ... για καθεμία από αυτές: (ενδεικτική απάντηση)

1. έγκειται → βρίσκεται
2. εγκρίνω → επιδοκιμάζω ≠ αποδοκιμάζω
3. εισβάλλω → εισέρχομαι ≠ απομακρύνομαι
4. εκμυστηρεύομαι → αποκαλύπτω ≠ αποκρύπτω
5. εκφράζω → εκδηλώνω ≠ αποσιωπώ
6. ελέγχω → συγκρατώ ≠ επικροτώ
7. ενδιαφέρω → απασχολώ ≠ αδιαφορώ
8. ενισχύω → δυναμώνω ≠ εξασθενίζω
9. επιδρώ → επηρεάζω ≠ απέχω
10. επιμελούμαι → φροντίζω ≠ παραμελώ

11. ζηλεύω → επιβουλεύομαι ≠ συγχαίρω
12. ζητώ → γυρεύω ≠ δίνω
13. ηγούμαι → προπορεύομαι ≠ έπομαι
14. θίγω → προσβάλλω ≠ τιμώ
15. θυμώνω → οργίζομαι ≠ ηρεμώ

2. Να συμπληρώσετε ... από την άσκηση 1:

- α. ενδιαφέρει
- β. ενέκρινε
- γ. επιδρά
- δ. εισέβαλε
- ε. ζήτησε
- στ. ηρείται
- ζ. εκμυστηρεύτηκε
- η. θυμώνει
- θ. εκφράζει
- ι. ελέγχουμε

3. Να επιλέξετε πέντε (5) λέξεις από την άσκηση 1 και να γράψετε ένα μικρό κείμενο, στο οποίο να φαίνεται η σημασία τους:

Η πρωινή δίκη ήταν επεισοδιακή! Ένα μάρτυρας κατηγορίας εισέβαλε στην αίθουσα ζητώντας να καταθέσει. Ο πρόεδρος, ο οποίος ηγούνταν του δικαστηρίου, θύμωσε και δεν ενέκρινε το αίτημά του. Ωστόσο, το κοινό που παρακολουθούσε τις εξελίξεις φώναζε επίμονα πως τους ενδιέφερε να ακούσουν τι είχε να πει ο μάρτυρας, κι έτσι ο πρόεδρος υποχώρησε.

5 Παραγωγή λόγου

Περίληψη κειμένου (ενδεικτική απάντηση)

76

Απλά και Κατανοητά η Γνώση!

Όταν ο κυβερνήτης Βήτα Τρία του αστρόπλοιου επέστρεψε από την αποστολή του στη Γη, οι κάτοικοι του πλανήτη Άστρον, συγκεντρώθηκαν για να ενημερωθούν για όσα είχε συλλέξει. Εκείνος τους ενημέρωσε ότι η Γη έφτασε στο τελευταίο στάδιο του τεχνολογικού εξοπλισμού, καθώς οι γήινοι σε σύντομο χρονικό διάστημα σημείωσαν τεράστια τεχνική και επιστημονική πρόοδο. Έδωσε επίσης αρκετά στοιχεία για τη ζωή στη Γη, η οποία κυριεύεται από μηχανές. Όπως φαίνεται οι γήινοι σύντομα θα επιχειρήσουν να μεταφέρουν τον πολιτισμό τους στο διάστημα με πυρηνικούς πυραύλους απειλώντας άλλους πολιτισμούς του σύμπαντος. Γι'αυτό οι κάτοικοι του Άστρον συμφώνησαν να εξουδετερωθεί στη Γη κάθε είδος ηλεκτρισμού, ώστε οι Γήινοι να αρχίσουν να ζουν απλά και χωρίς αλαζονεία, όπως παλιά, πριν την τεχνολογική πρόοδο.

(120 λέξεις)

6 Κριτήριο αξιολόγησης

ΚΕΙΜΕΝΟ: «Έρχονται οι διαστημάνθρωποι», Τζουλιάνο Αμίτσι

1. Γ	11. Β
2. Α	12. Γ
3. Β	13. Γ
4. Γ	14. Α
5. Β	15. Β
6. Α	16. Γ
7. Α	17. Γ
8. Α	18. Β
9. Α	19. Β
10. Β	20. Β

Αξίες για μια ζωή!

- ✓ Εξυπνάδα
- ✓ Κριτική Σκέψη
- ✓ Αυτοπεποίθηση

Βρες το Δάσκαλό σου!
στο arnos.gr

Ο Καθηγητής - Δάσκαλος arnos.gr:

- ★ Διδάσκει μεθοδικά και οργανωμένα με το Τετράδιο Σπουδής.
- ★ Καθοδηγεί το Μαθητή να μαθαίνει βήμα - βήμα.
- ★ Οδηγεί στην **Αυτομάθηση**.
- ★ Υλοποιεί τους στόχους του μαθήματος.
- ★ Πιστοποιεί με διαγωνίσματα την πρόοδο του Μαθητή.

Γιατί επιλέγω Τετράδιο Σπουδής;

- ★ Είναι απαραίτητο διδακτικό εργαλείο βασισμένο στους στόχους του μαθήματος και τον τρόπο Υλοποίησής του.
- ★ Σε αυτό βρίσκεται το υλικό Διδασκαλίας για τον Καθηγητή και Μελέτης για το Μαθητή.
- ★ Το Τετράδιο Σπουδής σε συνδυασμό με το course οδηγούν το **Μαθητή** στην **Αυτομάθηση**.
- ★ Είναι το Φροντιστηριακό Εγχειρίδιο πραγματοποίησης της **online διδασκαλίας με φυσικό τρόπο**.
- ★ Με αυτό **ενημερώνονται άμεσα οι γονείς** και **ελέγχουν την πρόοδο** του παιδιού τους.

Τετράδια Σπουδής για:

Δημοτικό

Μαθηματικά

Φυσικά

Γλώσσα

6-12
ετών

arnos.gr | info@arnos.gr